

توضیحات و منابع فصل بیست و یکم

- ۱ - این دو کتاب بی مانند را دوتن از کنسولهای انگلستان در بغداد کلنل تیلور و سر هنری رالینسون به موزه هدیه کرده اند.
 - ۲ - این دست نوشته خمس نظامی به شماره OR 6810 که اکنون یکی از گرانیهاترین نسخه های خطی جهان است از برای فرمانروای سمرقند ، سلطان علی میرزا برلاس فرزند میران شاه ، سومین پسر تیمور نوشته شده بوده : پدر سلطان علی ، سلطان محمود میرزا برلاس است که پنج یاشش ماهی امیر سمرقند بود و به سال ۹۰۰ ه.ق. درگذشت . دکتر ف . ر . مارتین که پیشتر از او یاد کرده ایم در سال ۱۹۲۶ میلادی طی رساله ای (بسا همکاری سر توماس آرنولد) که به طور خصوصی دروین به چاپ رسیده است دشواریهای تشخیص و تعیین این مینیاتور عارا که گاهی امضای بهزاد و آقامیرک نیز دارد یک یک بر شمرده است . لازم می داند در این جا از خانم نور اتیتلی Miss Nora Titley یکی از مدبران شعبه شرقی موزه بریتانیا که نسخه ای عکسی از رساله یاد شده را در اختیار مؤلف نهادند سپاسگزاری کند . رساله دکتر مارتین را می توان در بخش کتابهای چاپی موزه بریتانیا زیر شماره 1500 e.4 ملاحظه کرد . مشخصات رساله یاد شده از این قرار است:
- The Nizami Ms. Illuminated by Bihzad ,Mirak and Oasimali
By F . R . Martin and sir Thomas Arnold . Vienna . 1926.
- ۳ - یکی از یادگارهای شایان توجه دوران سلطنت محمد شاه قاجار در موزه نامه ای است که میرزا ابوالقاسم فراهانی ، مشهور به قائم مقام دوم ، به لیدی کنیر همسر سرجان مکدا نالد کنیر نوشته و در طی آن نامه از لیدی کنیر خواهش کرده است که هر چه زودتر به ایران باز گردد ، مبادا که دوری آن بانو در شوهرش موثر افتد و سرجان را دچار وسوسه بازگشت از ایران کند .
 - ۴ - غرض مینیاتورهای شاهنامه مشهور به دموت است . دموت نام دلالی فرانسوی بود که آن شاهنامه بی مانند را خرید و اوراق کرد و آن مینیاتورها را جدا جدا فروخت . در روزگار دموت مردم تصور می کردند که وی از راه فروش

- آن اوراق ثروت بی مانندی بهم رسانیده است . امروزه هر ورقی از آن مینیاتور ها چند برابر بهای مجموع اوراقی که دموت فروخت می ارزد .
- ۵ - پاره ای از این مینیاتورهای خمس کلکسیون چستر بیٹی واقعایی مانند است ، از آن جمله دست نوشته شماره ۱۶۲ موزه . یکی از مینیاتورهای این دست نوشته بهرام را زیر گنبدی سفید رنگ نشان می دهد . زمینه تابلو بسیار شفاف و دل فریب است و آثار خطوط و ریزه کاریهای سبک چینی را می توان در آن بوضوح دید . در مینیاتورهای این دیوان ، نقاش پیوسته رنگ زمینه صحنه ها را تغییر می دهد مثلاً در دورنمایی زمینه سبز مغز پسته ای بسیار خوش رنگی است و حال آنکه در مینیاتور بعدی ، هنرمند رنگ گل بهی زیبایی را برای زمینه کار خود برگزیده است.
 - ۶ - از آن جمله مینیاتوری است که سلطان محمود غزنوی را در بستر مرگ نشان می دهد ، و مینیاتور زیبای دیگری است که این عبارات از متن کتاب نیز به خط جلی در کنار وزیر مینیاتور دیده می شود:
- چون ذکر پادشاهان اصلی که به جانب ما چین رفته بودند و شرح طبقه ایشان تمام شد این زمان آغاز کنیم ذکر پادشاهانی که درختای حکم می کردند و معاصر این شش طبقه پادشاهان اصلی بودند ...
- ۷ - تجلید و تذهیب این کتاب شایان توجه است . جلد که شاید تعلق به همان تاریخ دست نویسی کتاب داشته باشد قاپی است مرکب از گل های برنگ زرد و سرخ و گل بهی که بزرگترین گل روی جلد را داد و دی سرخ رنگ زیبایی تشکیل می دهد .
 - ۸ - این قالی را از آن جهت اردبیل خوانده اند که تعلق به آستانه شیخ صفی الدین سر حلقه دودمان صفوی در شهر اردبیل داشته است و به هنگام یکی از دورانیهای پرهرج و مرج به فروش رفته است .
 - ۹ - ابریق موزه لوور پاریس کار استاد عثمان پسر سلمان نخجوانی فلز کار مشهور سده ششم هجری به سال ۵۸۶ هجری قمری ساخته شده است . نا گفته نماند که در موزه تفلیس نیز ابریقی از کارهای استاد فلز کاران هراتی به تماشا گذاشته اند که آن را در سال ۵۷۷ ه.ق. ساخته اند .

- ۱۰ - تا مدتها پس از برافتادن دودمان ایلخانان ، یا دقیق‌تر گفته شود: در حدود دوسه پس از آنها، ویژگی‌های فلزکاری سده ششم هجری در اوج کمال باقی ماند؛ اما تدریجاً هیاکل‌جانوران و پرندگان و آدمیان جای خود را به نقش و نگارها ، دعاها و ضرب‌المثل‌ها داد . این نقش‌ها ابتدا تا اندازه‌ای خشن بود؛ اما هر قدر به دوره آق‌قویونلوها و صفویه نزدیک می‌شویم فلزکاری را استادانه‌تر و نازک‌کاریها را پاکیزه‌تر و دقیق‌تر می‌بینیم.
- ۱۱ - گوی در گویش ترکی آذری به معنای کبود و سبز آمده است و وجه تسمیه این تپه از آن روست که مردم محل آن راه‌مواره سبز و یا کبود رنگ می‌دیده‌اند . به گفته آقای عبدالملی کارنگک یاء آخر این کلمه در گویش مردمان شهر اردبیل بدل به گ می‌شود (مانند کلمه گو گجه) و به همین سبب است که گاهی در جغرافیای آذربایجان این تپه را گوگ تپه خوانده‌اند.
- ۱۲ - ن . ک . به مقاله برتون براون در مجله باستان‌شناسی . شماره پانزدهم سال ۱۹۶۲ - لندن - صفحه‌های ۲۷ و ۳۱ .
- ۱۳ - ن . ک . به دیوید استروناخ، در مجموعه‌ای زیر عنوان حفاریهائی در ایران Excavations in Iran آگسفورد. سال ۱۹۷۲ . صفحه‌های ۲۲ و ۲۳ و نیز خواندن مقاله کرافورد V . E . Crawford در بولتن موزه متروپالی تان امریکا ، شماره آوریل ۱۹۶۳ ، صفحه‌های ۲۶۳ تا ۲۷۳ توصیه می‌شود.
- ۱۴ - ن . ک . به مقاله چارلز برنی در حفاریهائی در ایران. آگسفورد ۱۹۷۲ صفحه‌های ۱۳ و ۱۴ .
- ۱۵ - ن . ک . به پارس گده نوشته علی سامی . مهر ۱۳۵۰ . شیراز ، صفحه ۱۷۳ .
- ۱۶ - «...» و چون هفت اقلیم به حکم او شد نشست جای خویش همیشه ساخت و هنوز اطلال و دمن‌سرای او به موضعی که بانصران گویند ظاهر و معین است.» از صفحه ۵۸ تاریخ طبرستان تألیف بهاء‌الدین محمد بن حسن بن اسفندیار به تصحیح عباس اقبال. تهران . سال ۱۳۲۰ خورشیدی.
- ۱۷ - نقل از مقاله ا . بیواروی . فهروری A . D . H . Bivar and G . Fehervari در رساله حفاریهائی در ایران صفحه‌های ۱۹ و ۲۰ . برای اطلاعات بیشتری باید به مقاله مفصل همان دوتن پژوهشگر در نشریه ایران ، سال ۱۹۶۶ ، شماره چهارم از صفحه ۳۵ تا ۵۰ مراجعه شود.

- ۱۸ - از مقاله کالر گاف در رساله حفاریهائی در ایران . صفحه‌های ۴۱ و ۴۲ .
- ۱۹ - ن . ک . به مقاله بیوار در مجله انجمن شاهی آسیائی ، شماره سال ۱۹۷۰ . از ص ۶۳ تا ۶۶ : و نیز مقاله دکتر دیوید استروناخ در رساله حفاریهائی در ایران . صفحه‌های ۱۶ و ۱۷ .
- ۲۰ - ن . ک . به مقاله همان باستان‌شناس در همان نشریه آگسفورد . سال ۱۹۷۲ . صفحه‌های ۴۳ تا ۴۵ .
- ۲۱ - هفتون در ترکی آذری به معنای هفت آبادی است و آن قریه‌ای است در کنار تپه‌ای به همین نام واقع در جنوب شاهپور که جزو حومه شهرستان شاهپور محسوب می‌شود . به گفته آقای عبدالملی کارنگک دوست مولف قریه هفتون یک کلیسای تاریخی کهن سال نیز دارد که در زمان شاهزاده عباس میرزا نایب‌السلطنه مانند دیگر کلیساهای این ناحیه از قبیل قره کلیسا و سن استپانوس مرمت شده است . اهالی قریه یاد شده ارمنی‌اند . برای اطلاعات بیشتر ن . ک . به بررسی و تحقیق درباره شاهپور آذربایجان نوشته دکتر حبیب زاهدی . ص ۹۸ . تبریز سال ۱۳۵۰ خورشیدی.
- ۲۲ - در واقع تنها برنامه حفاری باستان شناسان انگلیسی که بدون وقفه مدت چندین سال متمادی در ایران اجرا گردید و از آن نتایج شگفت‌انگیزی عاید شد همان برنامه کاوشهای سیراف زیر نظر دکتر دیوید وایت‌هاوس بوده است که چون پیشتر از آن به تفصیل یاد کردیم در این فصل از آن چشم‌پوشیدیم.
- ۲۳ - موزه شاهی اونتاریو در کانادا طی سالهای اخیر نسبت به حفاریها و پژوهش‌های باستان شناسان در ایران علاقه خاصی مبذول داشته است . معاون شبنه آسیای غربی موزه مزبور ئی . ج . کیل E . J . Keal حتی در ژوئن سال ۱۹۶۵ مدت سه هفته‌ای را در قلعه یزدگرد واقع در نواحی جنوبی کردستان به مطالعه و پژوهش پرداخت . نتیجه پاره‌ای از کاوشهای وی را می‌توان در طی صفحه‌های ۹۹ تا ۱۲۱ نشریه ایران جلد پنجم ، سال ۱۹۶۷ مطالعه کرد.
- ۲۴ - ن . ک . به مقاله بیوار و فهروری در حفاریهائی در ایران ، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵ .
- ۲۵ - ن . ک . به مقاله ا . ویلیامسون Williamson در همان رساله ، چاپ آگسفورد ، ۱۹۷۲ ، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸ .

1 - BEATTIE, MAY

.The Rug in Islamic Art . Leeds, 1964.

2 - BUNT, C.

Persian Fabrics . Leigh - on - sea . 1963.

3 - EDWARDS, A. C.

The Persian Carpet, London. 1953 .

4 - KENDRICK, A. F.

Hand - woven carpets. London 1932.

5 - ROBINSON, V. J.

Eastern Carpets. London . 1882.

6 - STEBBING. E.

The Holy Carpet of the Mosque at Ardebil London.
1892.

7 - TATTERSALL, C. E. C.

The Carpets of Persia London . 1931.

پیوست فصل بیست و یکم

برای آگاهی بیشتری به نوشته‌های پژوهشگران انگلیسی درباره جنبه های مختلف هنر ایران که از آنها در این فصل یاد شده است مراجعه به کتابهایی که در زیر نام می‌بریم ضروری است.

۱ - در باره هنر ایران ، نمونه‌های هنر تزیینی ، جامها وسفالینه‌ها:

HOBSON, R. L.

Guide to the Islamic Pottery of the Near East.

PINDER - WILSON, R.

Islamic Art , London . 1957.

RICE, D. S.

The Wade Cup in the Cleveland Museum of Art ,
Paris. London . 1955.

RICE, D. T.

Islamic Art , London . 1965 .

SMITH, R. MURDOCH

1 - Catalogue of Persian objects in the South
Kensington Museum, London . 1876.

2 - Persian Art. London . 1876.

WALLIS, H.

1 - Notes on some Early Persian Lustre Vases . 3
vols . London . 1885 - 89.

2 - The Godman Collection. 1891 - 94.

3 - Typical examples of Persian Oriental Ceramic
Art , London . 1893.

۲ - در مورد قالی ، قالیچه ، و پارچه‌های زربفت بهترین منابع از این

قرار است:

کتابنامه (۱)

فهرست کتابهایی که از آنها در این مجموعه نام برده ایم

ت	
آثار الباقیه (بیرونی) ۳۶۵ ، ۴۳۴	اشعار فارسی (مجموعه - آربری) ۲۸۶ ، ۳۹۲
آثار الباقیه (ترجمه - سی‌شن) ۴۳۴	اشعار فردوسی (چم‌بیون) ۳۹۱
آخرین امپراتوریهای بزرگ مسلمانان ، ۳۰۴	اشعاری از دیوان حافظ (گرترو دبل) ، ۳۴۸ ، ۳۴۷ ، ۳۱۱ ، ۲۹۱
آموختنی‌های مغان (زی‌نر) ۳۶۹	اصلاحات ارضی در ایران ۴۲۰
آواز عشاق (ترجمه - عراقی) ۴۰۱	اقتصاد ایران (دانشگاه دارام) ، ۴۵۲
آوای نی (مجموعه شعر ، پالمر) ۳۲۲	اکتشافهای باستان شناسی در ترکستان چین ، ۱۷۶
آئین پارسیان ۳۵۲	اکتشافهای باستان شناسی در شمال غربی هند و جنوب شرقی ایران ، ۱۸۳
آئینه ملوک (ترجمه قابوس نامه ، لوی) : ۴۵۳	التجارب (زکریا رازی) ، ۴
احسن التواریخ ، ۸۱	التفهیم (ابوریحان بیرونی) ۴۶۰
احوال و سخنان شیخ ابوسعید ، ۲۴۸	التنبیه والاشراف (مسعودی) ۳۶۵
ادبیات ایران (رابینسون) ۳۹۵	الجدری والحصبه (رازی) ۲۷۹
ادبیات ایران (فیلد) ، ۴۱۹	الحاوی الصغیر - ۶۸
از جای خانه‌ای ایرانی (کارل) ۴۳۱	الفلیل (ترجمه برتون) ۲۸۳
اسرار التوحید فی مقامات شیخ ابوسعید ، ۲۴۸	الفهرست (ابن الندیم) ۳۶۵ ، ۳۶۶ ، ۳۸۱
اسکندرنامه (ترجمه کلارک) ۳۹۵	اللمع فی التصوف ، ۲۴۵ ، ۲۵۰
اسلام (راسی) ۲۹۳	انشای فارسی (داراب) ، ۴۱۵
اشتران باید بحرکت درآیند (بولارد) ۴۳۱	انقلاب ایران (براون) ، ۱۵۱ ، ۱۵۶
اشعار اسلامی (آربری) ۲۸۴ ، ۳۹۲	انوار سهیلی ، ۲۷۴ ، ۴۳۹
اشعار شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی (بین) ۳۳۰	اوستا ۳۵۳ ، ۳۷۴

- ایران ، تحول سیاسی در جامعه‌های متغیر،
۳۱۳
پگاه و بیگاه آئین زرتشتی ۳۶۹
پندنامه شیخ سعدی (گلادوین) ۲۷۵، ۲۷۱
۲۷۶
پنجاه غزل حافظ (آربری) ۲۸۴، ۳۴۳
- ت
- تاریخ اتابکان فارس ، ۲۹۶
تاریخ ادبیات ایران (براون) ، ۱۴۷ ،
۱۴۸ ، ۱۵۷ ، ۱۵۸ ، ۲۴۳ ،
۲۵۳ ، ۳۴۷
تاریخ ادبیات عرب ، ۲۴۳
تاریخ ادیان باستانی ایران (هاید) ، ۳۱۶
۳۵۲
تاریخ ادیان پارسیان ، مادها و اشکانیان .
(هاید) ، ۳۵۱ ، ۳۵۲
تاریخ اسلام (کمبریج) ، ۴۲۰
تاریخ الفی ، ۸۱
تاریخ انحطاط و سقوط امپراتوری روم
(گیبون) ، ۲۱۸ ، ۲۱۹ ، ۳۷۶
تاریخ ایران (کمبریج) ، ۳۰۷ ، ۳۰۸
تاریخ ایران (جان استیونس) ، ۲۹۷
تاریخ ایران (خلاصه) ، ۶۷ ، ۶۸ ، ۶۹
تاریخ ایران جدید (ساتن) ، ۳۰۵
تاریخ ایران (سایکس) ، ۲۲۹ ، ۲۳۰ ،
۲۳۱ ، ۲۳۶
- تاریخ ایران (ملکم) ، ۸۱ ، ۹۰ ، ۹۳ ،
۱۶۹ ، ۲۲۸ ، ۲۹۴ ، ۳۵۲
تاریخ ایران (واتسون) ، ۲۹۸
تاریخ پادشاهان قاجار ، ۲۹۴
- ب
- بازبین سفرمانی (مقاله هنینک) ۳۸۳
بحث در آثار و افکار و احوال حافظ
۳۴۳
بختیارنامه (ترجمه اوزلی) - ۴۳۸، ۷۱
۴۴۰ ، ۴۳۹
بختیارنامه (ترجمه کلوستون) ۴۴۰
بدایع (سعدی) ۲۷۵ ، ۲۷۶
بر افتادن سلسله صفوی و غلبه افغانها ۳۱۲
بوستان سعدی ، ۲۷۰ ، ۲۷۲ ، ۲۷۳ ،
۲۷۴ ، ۲۷۵ ، ۲۷۶ ، ۳۹۷
بهارستان جامی ، ۴۰۰ ، ۴۰۱
بهار و ادب فارسی ۳۷۶
به جستجوی گل در ایران (فولرتون) ۴۳۷
بیست مقاله قزوینی ، ۱۵۶ ، ۱۵۷ ،
۱۵۹
- پ
- پارس گده (علی سامی) ۴۷۳ ، ۴۸۶
پای‌ملخ (هنینک) ۳۶۴
پراکنده گیهای سومین هزاره ۴۶۸
۴۶۹

- تاریخ پنج سلطنت بزرگ مشرق زمین
(رالینسون) ، ۲۹۸ ، ۳۱۲
تاریخ جنگ در افغانستان (کی) ، ۲۹۸
۲۹۹
تاریخ جهاننگشای جوینی (ترجمه براون)
۳۰۳ ، ۳۱۲
تاریخ جهاننگشای جوینی (ترجمه بویل) ،
۴۱۹
تاریخ جهاننگشای نادری ، ۳۷ ، ۳۸ ،
۳۹
تاریخ جهان آرای غفاری (نسخ جهان آرا)
۶۷ ، ۷۰
تاریخ حبیب‌السیر ، ۸۱ ، ۲۱۱
تاریخ رشیدی (میرزا حیدرگورگانی) ،
۸۱ ، ۲۹۰
تاریخ زندگی بودا ، ۳۵۶
تاریخ سرزمین کشمیر ، ۱۷۵
تاریخ سفالگری عثمانی ، ۱۴۹
تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران (طاهری)
۲۲ ، ۳۱۲
تاریخ شاه اسمعیل ، ۲۹۰
تاریخ شیروان و دربند (مینورسکی) ،
۲۶۵
تاریخ طبرستان (ابن اسفندیار) ، ۴۷۴
۴۸۶
تاریخ طبری ، ۸۱ : ۴۶۰
تاریخ طغرنامه شرف‌الدین علی‌یزدی ،
۸۱ ، ۲۱۳ ، ۲۱۴ ، ۲۱۵ ، ۴۵۸
تاریخ عالم آرای امینی (خلاصه) ، ۲۶۵
تاریخ عالم آرای عباسی (اسکندر بیگ) ،
۸۱ ، ۲۱۱ ، ۲۱۲
- تاریخ عثمانی (گیب) ۱۵۰
تاریخ عمومی ایران (مارکام) ، ۲۹۸
تاریخ فخرالدین مبارکشاه ، ۲۹۳
تاریخ فرشته ۳۸
تاریخ قدیم و جدید ایران ، ۲۹۵
تاریخ قفقاز (مینورسکی) ، ۲۶۴
تاریخ گجرات (راس) ، ۲۸۹
تاریخ گنجه ، ۲۶۴
تاریخ مردم‌شناسی (هیس) ، ۴۰۸
تاریخ مغولان در ایران (اشپولر) ، ۳۰۴
تاریخ نادرشاه (طرح - مینورسکی) ۲۶۴
تاریخ نادرشاه یا طهماسب قلی پیشین
(فریزر) ۳۰۱
تاریخ نادرشاه (دوراند) ۳۰۱
تاریخ ناسخ التواریخ (سیهر) ، ۳۱۱
تاریخ نادری ، ۸۱
تاریخ نخستین پادشاهان ایران ، ۲۹۷
تاریخ نقاشان دربار پادشاهان مغول‌هند ،
۱۹۸
تاریخ نکارستان ، ۶۸
تاریخ وصاف ، ۶۶ ، ۸۱ ، ۴۵۳ ، ۴۵۸
تاریخ و نژادنگاری مکران ، ۳۰۰
تاریخ یمینی ، ۴۶۰
تاریخ تحلیلی مانی و مانویان ۳۸۰
تحفه الاحرار (جامی) ، ۴۶۰
تحفه سامی ، ۶۸
تحقیقاتی درباره ادبیات عرب ، ۲۴۳
تحولات دسرزمین‌های اسلامی ، ۳۰۴
تذکره الاولیای (عطار) ، ۹۰ ، ۱۴۸ ،
۲۴۸ ، ۲۴۹ ، ۲۵۰
تذکره الواقات (ترجمه استوارت) ، ۴۳۹

کتابنامه (۱)	۴۹۴
چند ترجمه‌ای از آثار منظوم و منثور (نیکلسون) ، ۳۳۹	تذکره دولتشاه سمرقندی ، ۱۴۷
چین ، ترکان و هند (مینورسکی) ، ۲۶۵	ترجمه رباعیات حافظ (کران‌مربینگ)
ح	۳۳۵
حافظ شیرازی (ایوری‌واستاز) ، ۳۴۴	ترجمه‌سلامان‌وابسال (فیتزجرالد) ، ۱۰۰
حافظ شیرازی (بیگ‌نل) ، ۳۲۲	۳۹۹
حافظ و اشعاروی (فرزاد) ، ۳۴۳	ترجمه غزلهای حافظ (لوگالی‌ین) ، ۳۳۳
حدودالعالم (جغرافیا) ، ۲۶۴ ، ۲۶۷ ، ۴۳۳	ترکیها از توماس شری ، ۲۹۳
خ	ترکستان (بارتلد) ، ۲۶۷
خاطرات بیشتری از حافظ (اوبارد) ، ۳۳۹	تریاق (زکریای رازی) ، ۶
خاقانی و اندرنیکوس ، ۲۶۵	تصوف اسلامی ، ۲۴۳
خداینامه ۳۵۹	تصوف پاك و ناپاك ۳۶۹
خسرووشیرین (نظامی) ، ۳۹۵ ، ۳۹۶ ، ۴۶۰ ، ۴۶۲	تصوف شرقی و عرفان ایرانیان (بالمر) ، ۴۰۰
خطاطان و نقاشان ، ۲۶۵	تعالیم اسلام ، ۱۹۶
خلاصه‌ای از خاطرات ایران (ملکم) ، ۹۰ ، ۹۱	تعالیم زرتشت و فلسفه دینی پارسیان (کاپادیا) ، ۳۵۶
خلاصه‌ای از رویدادهای اخیر ایران . ۱۵۱ (براون) ، ۱۵۱	تلمود ، ۲۰۰
خلاصه‌ای در شرح احوال و اشعار فردوسی (رابین‌سون) ، ۳۹۳ ، ۳۹۵	تمدن ایران شرقی در زمانهای باستانی ، ۳۵۴
خلاصه عالم آرای امینی (مینورسکی) ، ۲۶۵	تورات ، ۴۷۸ ، ۴۲۹ ، ۸۴
خلیج فارس (ویلسون) ، ۴۳۵ ، ۴۳۶	تیمورنامه (عبدالله هاتفی) ، ۴۶۰
خلیج فارس در سده بیستم ، ۳۰۷	ج
خمسه امیر خسرو دهلوی ، ۲۱۸ ، ۲۱۹ ، ۲۱۵ ، ۲۰۷ ، ۵۵ ، ۴۳	جامع التواریخ (رشیدالدین) ، ۴۶۰
۳۹۶ ، ۳۹۵ ، ۲۱۹ ، ۲۱۹	جامع الدول (منتجم‌باشی) ، ۲۶۵ ، ۲۶۴
	جغرافیای حافظ ابرو ، ۴۵۳ ، ۴۵۸
	جلفای جدید (کارسول) ، ۴۳۲
	جنگ انگلیس و ایران بر سر هرات ، ۲۹۷
	جنگ جهانی در ایران (اسکرین) ، ۴۳۱
	جهان اسلام ، ۳۰۳
	ج
	چکامه‌انک گوریاد استان سلیمان و بلقیس ، ۴۴۶

کتابنامه (۱)	۴۹۵
۴۶۰ ، ۴۵۹ ، ۴۵۸ ، ۴۴۷ ، ۴۰۶	دکامرون (بوکاجیو) ، ۳۳۰
۴۸۵ ، ۴۸۴	دوره مغولان ، ۳۰۴
خواتیم (سعدی) ، ۲۷۰	دوره‌های نوین ، ۳۰۵
خودآموز فارسی (میس) ، ۴۱۶	ده‌هزارمیل سفر در ایران ، ۲۲۴ ، ۲۲۳
۵	۲۳۶
دائرةالمعارف و راهنمای ایران (نی‌جل) ، ۴۲۶	دیکیسو نراستاین گاس ، ۴۱۸
داستان حاجی بابا (موریه) ، ۲۹۴	دیکیسونری از کلمات قصار شرقی (فیلد) ، ۴۱۹
داستان سهدرویش (لوی) ، ۴۴۱	دیوان اشعار ترکی و فارسی بایرام‌خان ، ۲۸۹
داستانهایی از بوستان ، ۲۷۵	دیوان جارت ، ۳۲۳
داستان‌هایی که در شاهنامه آمده است (کویاجی) ، ۳۹۴	دیوان حافظ (غنی و قزوینی) ، ۴۳۰ ، ۳۳۸
داستان‌های هزار و یکشب ، ۳۳۰	۵۵ ، ۹۰ ، ۳۴۴ ، ۳۴۸
در احوال متصوفه ایران (دیویس) ، ۴۰۰	دیوان خواجوی کرمانی ، ۲۰۶ ، ۴۵۸
دبستان (شیخ محمدفانی) ، ۴۴۰	دیوان شمس تبریزی (نک به دیوان کبیر) ، ۴۶۰
در ترجمه حافظ (فرزاد) ، ۳۴۲	دیوان فتاحی ، ۴۶۰
دره‌حشاشیون (فریا استارک) ، ۴۲۹ ، ۴۲۸	دیوان کبیر معروف به شمس تبریزی ، ۹۰
دره‌نادره (میرزا مهدیخان منشی) ، ۳۰۱	۹۹ ، ۲۴۱ ، ۲۴۲ ، ۲۵۳ ، ۳۳۹
دساتیر یا نوشته‌های مقدس پیامبران ایران ، ۳۵۲ ، ۳۵۴	۴۰۲ ، ۴۰۳ ، ۴۰۷
دست‌نوشته‌های مصور ایرانی در موزه بریتانیا (مردیت اونس) ، ۴۵۳	ر
دستور زبان فارسی (یویل) ، ۴۱۷	راهنمای خاورمیانه (آدامس) ، ۴۲۶
دستور زبان فارسی (جونز) ، ۴۱ ، ۴۴	راهنمای زبان فارسی (گلادوین) ، ۲۷۱
۴۵ ، ۵۸ ، ۵۹ ، ۴۱۰ ، ۴۱۲	۴۱۰
دستور زبان فارسی (ساتن) ، ۳۰۵ ، ۴۱۶	راهنمای سیاسی (مارلو) ، ۳۰۶
۴۱۷	راهنمای شهرهای ایران (ساتن) ، ۳۰۶
دستور زبان فارسی (فیلات) ، ۴۱۲	۴۲۵
دعا و اقاربه معاصی مانویان ، ۳۶۴	راهنمای ظروف سفالین کشور های خاور -
دفاع از ملانصرالدین (یا بنده) ، ۴۵۳	نزدیک (هابسون) ، ۴۴۷
	راهنمای قالبی‌های شرقی (ریپلی) ، ۴۴۹

غزل‌های برگزیده‌ای از شاعر ایرانی حافظ (جان‌نات) ، ۳۲۱	ص	صدنغمه عاشقانه (مفقود) ، ۳۹۸ ، ۳۹۹
غزل‌های فارسی (هیندلی) ، ۳۲۲	ف	صنایع ایران (هنر و صنایع ایران) ن. ک. به هنر ایران
فرهنگ فلسفی (ولتر) ، ۲۵	ق	صنعت‌المشاق (هلالی) ، ۴۶۰
فعل‌در فارسی میانه ، ۳۶۴	ط	صورالبلدان ، ۶۶ ، ۴۳۳
قرائت فارسی نو (آربری) ، ۴۱۴ ، ۴۱۵	ظ	طب اسلامی (براون) ، ۱۴۹
قرائت نثر فارسی جدید (کامشاد) ، ۴۵۲	ع	طبقات اسلام (یول) ، ۳۰۰
قصه‌اسب دریائی (ساتن) ، ۴۴۱ ، ۴۴۲	ک	طب‌منصوری (رازی) ، ۶
قصه‌خانم مشهدی (ساتن) ، ۴۴۲	ک	طرح‌زندگی و جنگ‌های نادرشاه (ن. ک. به نادرشاه)
قصه‌کدوی قلقله‌زن (طاهری) ، ۴۵۳	ک	طبیات سعدی ، ۲۷۰ ، ۲۷۵ ، ۲۷۶
قلاع اسماعیلیه (ویلی) ، ۴۲۹	ک	ظفرنامه (شرف‌الدین علی یزدی) (۸۱ ، ۴۵۸
قلب آسیا ، ۲۹۰	ک	
قصه‌های فارسی (کین) ، ۴۴۱	ک	
قصه‌های کلثوم‌نه‌نه ، ۴۴۰	ک	
کاتالوگ سکه‌های پادشاهان ایران ، ۳۰۰	ک	
کاتالوگ کلکسیون گورکیان (رابین‌سون) ۴۴۹	ک	
کاتالوگ نقاشی‌های ایران (رابین‌سون) ۴۴۹	ک	
کاوان (مقاله‌هینیک) ، ۳۸۳	ک	
کتاب‌شناسی ایران (موسی شواب) ، ۴۲۱	ک	
کتاب‌شناسی ایران (ویلسون) ، ۴۲۱ ، ۴۲۴	ک	
کتاب‌شناسی ایران و زندگی ادبای ایران (استوری) ، ۴۲۳	ک	
کرمانشاه (کلارک) ، ۴۳۵	ک	
کشف‌المحجوب هجویری ، ۲۵۱ ، ۲۴۹	ک	
کشور مردم ایران ، ۲۹۹	ک	

سرودهای دینی ودا ، ۳۵۶	س	سرخ‌ساز (ج ، کلارک) ، ۴۳۵
سغدوسغدیان ، ۳۶۴	س	شیراز (ج ، کلارک) ، ۴۳۵
سفری‌یطرو(بلانت) ، ۴۳۰	س	
سفر در ایران (وارد) ، ۴۲۷	س	
سفرنامه خواجه عبدالکریم ، ۲۸۵	س	
سفرنامه ، تصویرهایی از ایران (بل) ، ۳۲۶	س	
سفری در زمستان از قسطنطنیه تا تهران (فریزر) ، ۲۹۵	س	
سندبادنامه ، ۴۴۰	س	
سنگ‌نشته‌های کرتیر ، ۳۶۴	س	
شاهپورگان ، ۳۶۴	س	
شاهنامه فردوسی ، ۴۳ ، ۴۷ ، ۴۸ ، ۸۱	س	
۸۲ ، ۸۳ ، ۸۴ ، ۸۷ ، ۸۹ ، ۲۰۷	س	
۲۰۸ ، ۲۱۲ ، ۲۱۹ ، ۴۳۹ ، ۴۴۹	س	
۴۵۳ ، ۴۵۸ ، ۴۵۹ ، ۴۶۰ ، ۴۶۱	س	
شاهنامه (ترجمه‌اتکین‌سون) ، ۳۹۰ ، ۳۹۴	س	
۴۳۹	س	
شرح‌حال زرتشت ، ۳۶۴	س	
شش‌رساله در تفسیر و شعرا و ادب آسیائی (جونز) ، ۳۹ ، ۴۷ ، ۵۲ ، ۵۹	س	
شعرونشر شرقی ، ۲۴۲	س	
شکرستان در نحوی زبان فارسی (جونز) ۵۹	س	
شهرهای معروف ایران (لاکارت) ، ۴۲۵	س	
راه‌های قدیمی ایران ، ۱۸۳	س	
رباعیات خیام ، ۹۵ ، ۱۰۰ ، ۱۰۱ ، ۱۰۲	س	
۱۰۳ ، ۱۰۴ ، ۱۰۵ ، ۱۰۶ ، ۱۰۷	س	
۱۰۸ ، ۱۰۹ ، ۱۱۰ ، ۱۱۴ ، ۱۱۵	س	
۱۱۶ ، ۱۱۹ ، ۱۲۰ ، ۲۹۰ ، ۳۲۶	س	
۳۳۵ ، ۳۹۲	س	
رباعیات باباطاهر همدانی ، ۴۰۱	س	
روسیه در آسیای مرکزی (کروزن) ، ۱۶۴	س	
روضه‌الصفا ، ۳۱۱	س	
روضه‌الصفا (ترجمه رهاتسک) ، ۳۰۰	س	
ز	س	
زاری باباطاهر (ترجمه برنتون) ، ۴۰۱	س	
زبان فارسی (لوی) ، ۴۱۵	س	
زنان ایران باستان یاداستانی نهائی نقل از شاهنامه ، ۳۹۳	س	
زبده‌التواریخ ، ۸۱	س	
زرتشت‌درگاتها ، ۳۵۴	س	
زروان ، آئین زرتشتی بر سر دوراهی ، ۳۶۸	س	
زندگی شاه اسمعیل (رساله‌راس) ، ۲۹۰	س	
زندگی‌نامه مفصل سر آرنولد ویلسون ، ۳۰۷	س	
۴۵۱	س	
زیردندان‌سگ (فرسی) ، ۴۵۳	س	
س	س	
سرزمین صوفی بزرگ (استیونس) ، ۴۳۲	س	
سرزمین‌های خلافت شرقی (لستر‌نچ) ، ۴۳۵	س	
۴۵۲	س	

- کلیه و دمنه بهرامشاهی ، ۴۳۹ ، ۴۶۰ ،
کنفرانس یرندگان ، تمثیلی صوفیانه
(ترجمه منطلق الطیر) ، ۳۹۹ ، ۱۰۰۰
کنگاوشستان یرندگان (ترجمه منطلق الطیر)
۳۹۹
کلیات شمس (نک به دیوان کبیر) ،
کلید دستور زبان فارسی (لمبتون) ۴۱۷
کیمیای سعادت (غزالی) ، ۴۶۰ ،
کف
گرامر زبان فارسی (فوربز) ۴۱۱
گرامر فارسی نو (روزن) ۴۱۱
گرامر مختصر زبان فارسی (بلیک) ، ۴۱۱
گزیده‌ای از رباعیات و غزلهای حافظ
(گمنام) ۳۳۵
گفت و شنود برای مدارس هند (پورداد)
۴۱۳
گلزار ایران ، ۲۹۹
گلستان سعدی ، ۱۸ ، ۳۶ ، ۳۸ ، ۴۳ ،
۴۴ ، ۲۷۰ ، ۲۷۱ ، ۲۷۲ ، ۲۷۳ ،
۲۷۴ ، ۲۷۵ ، ۲۷۶ ، ۲۸۵ ،
۳۹۷
گلشن راز ، ۱۱۰
گل سرخ در نقاب (رایت) ۳۴۲
گلغزار ، شاهزاده خانم ایرانی ۴۳۹
گللهای ادبیات ایران (روسو) ۳۹۹
گنجینه معان ۳۵۷
گویش‌های سه گانه ایرانی (لمبتون) ۴۲۰
ل
لباب الالباب عوفی ، ۱۴۸ ، ۲۴۴ ،
- لوايح (جامی) ، ۱۱۰ ،
لیلی و مجنون (نظامی) ، ۵۵ ، ۳۹۴
لیلی و مجنون ، شعری از اصل فارسی
(اتکینسون) ، ۳۹۴
م
مآثر سلطانیه (دنیل) ، ۳۱۱
ماجراهای حاتم طائی (فوربز) ۴۱۱
ماجرای سفرهای سرآنتونی شرلی (راس) ،
۲۹۳
مالك وزارع در ایران (لمبتون) ۴۲۰
مانی ، توصیفی از شخصیت وی ، ۳۸۰
مانی و فارسی میانه ۳۶۴
مانویت و بنیادگذار آن (یوش) ۳۸۴
ماهی سفید کورد در ایران (اسمیت) ۴۳۰
متصوفه ایران ، ۴۰۰
متن‌های بودائی (بیلی) ، ۳۶۶ ، ۳۶۷
متن‌های خنتی (بیلی) ، ۳۶۶ ، ۳۶۷
متون فارسی نو (گلپ) ، ۴۱۶
مثنوی مولانا جلال الدین ، ۱۱۰ ، ۲۴۷ ،
۲۴۹ ، ۲۵۰ ، ۲۷۶ ، ۳۳۹
مجممل التواریخ ، ۶۶
مجموعه آثار المظفر (مولانا نظام) ، ۴۶۰
مجموعه اصطلاحات و ضرب المثلهای فارسی
(روباک) ، ۴۱۸
مجموعه حافظ شیرازی (یالمر) ۳۹۱
مجموعه واژه‌های فارسی (لمبتون) ۴۲۰
مجاورات به لهجه ترکی شرقی (راس) ،
مجاوره فارسی نو و دستور زبان ، ۴۱۲
محتویات نسک‌هائی در کتب مقدس ، ۳۷۴
مخزن الاسرار (نظامی) ، ۳۹۴ ، ۳۹۵ ، ۳۹۶ ،
۴۶۰

- مخزن الاسرار (ترجمه بلاند) ۳۹۴ ، ۳۹۵
۳۹۶
مرآت البلدان ، ۳۱۱
مردی که می‌اندیشید (فرزاد) ۳۴۲
مروج الذهب ۳۶۵
مسائل زرتشتی در متن‌های سده نهم ۳۶۷
مساحی کرانه‌های فرات و دجله (جزئی)
۴۳۴
مسافر نهران (وست) ۴۲۸
مسالك و ممالك : ۷۰ ، ۸۱
مشکلات خاورزمین (کرزن) ، ۱۶۴
مطالعانی در باره ایران باستان ، ۳۰۰
مطبوعات و ادبیات ایران (براون) ۱۵۶
مغولان در ایران (اشپولر) ، ۳۰۴
مقدس (کتاب مقدس) ۱۵ ، ۱۳ ، ۱۰۹ ، ۳۰۰
مقدس ودا (کتاب مقدس ودا) ، ۲۴۶
مکالمه دروس ایننگ و افن ۴۱۳
ملاحظاتی در بیان احوال و شرح زندگی
شعرای ایران ۳۹۲
منتخب اشعاری از دیوان شمس (نیکلسون)
۴۰۳
من در بیابان آوازمیخوانم (صورتگر)
۴۲۹
منشی ایرانی ۳۹۷
منطق الطیر عطار ، ۱۰۰ ، ۱۰۸ ، ۳۹۹
منظومه‌های فارسی (براون) ۳۹۷
منظومه‌های نظامی (بینیون) ۳۹۶
ن
نامه‌های فارسی (گریوزلا) ۴۱۳
- نخستین راه‌های جغرافیای بازرگانی ایران
(چیزوم) ۴۳۴
نخستین گام در راه فراگرفتن فارسی
(رن کینگ) ۴۱۲
نفت ایران (ساتن) ، ۳۰۶
نقشات الانسجامی ، ۲۴۸
نفوذ غیر دوره ساسانی و سبک مانوی ، ۱۹۹ ،
۲۱۸
نقاشی در خاور دور (بینیون) ۴۴۵
نقاشی‌های مینیاتور ایران (بینیون) ۴۴۸
نمونه‌ای از اشعار فارسی (ریچاردسون) ،
۳۱۸ ، ۳۱۹
نواحی شرقی ایران (بلندفورد) ۴۳۶
نورد در مشرق ۳۹۹
نوشتن و سخن گفتن به فارسی (هاکر) ۴۱۴
و
واژه‌نامه جیبی انگلیسی و فارسی (تاگر)
۴۱۹
واژه‌نامه فارسی ، عربی و انگلیسی
(ریچاردسون) ۳۱۸
واژه‌نامه مختصر (ادوارد بالمر) ۴۱۹
ویرانه‌های دشت ختا (اشتاین) ، ۱۷۶
ویرانه‌های ختن در زیر ریگ (اشتاین) ،
۱۷۶
ه
هنر و یوگ روز (فیلپس) ۴۳۸
هفت پیکر (ویلسون) ، ۳۹۵ ، ۳۹۶ ، ۴۰۰
هنر ایران (اسمیت) ، ۴۴۵ ، ۴۴۶
هنر ایران (پوب) ، ۴۶۳

یادنامه انپیکل ۳۵۶	۲۰۹ (آرنولد)
یادنامه ایرانی (مینورسکی) ۴۴۲	۲۱۱ ، ۲۱۳ ، ۲۱۴ ، ۲۱۹
یک بهار ایران (بلانت) ۴۳۰	۲۲۰
یک تن زرتشتی ۳۵۵	هنر و ادبیات خاور زمین، ۲۹۳
یک سال در میان ایرانیان (براون) ۱۴۲۰	ی
۱۳۳ ، ۱۴۷ ، ۱۵۶	یادداشت‌های روزانه کارگزاری سیاسی (ویلسون) ۴۲۹
یودیت (در کتاب تورات) ۸۴	یادداشتی جغرافیائی درباره ایران (که نیر) ۴۳۳
یوسف وزلیخای جامی ، ۴۳	

کتابنامه (۲)

فهرست پاره‌ای از مهمترین منابع و مراجع این کتاب

(۱) فارسی .

۱ - آزربری ، جان آرتور .

مقامه روزگارانو . جونزایرانی . ج چهارم شماره یکم . لندن - سال ۱۹۴۴ م .

۲ - اقبال ، عباس .

بیست مقاله قزوینی به اهتمام عباس اقبال . تهران ۱۳۱۳ شمسی .

۳ - بهار ، محمد تقی ملک الشعرای .

بهار و ادب فارسی . دو جلد به اهتمام محمد گلبن . تهران ۱۳۵۱ خورشیدی

۴ - بیستی چستر . (کلکسیون)

دست‌نوشته‌های شماره ۱۲ و خمسه به خط مرشد به شماره MS ۱۹۶ . همچنین خمسه امیر خسرو دهلوی شماره MS ۱۶۳ .

۵ - پیرنیا ، حسن ، مشیرالدوله .

تاریخ ایران باستان . چاپ جیبی . تهران ۱۰ جلد . ۱۳۴۲ .

۶ - حافظ ، شمس‌الدین محمد شیرازی .

دیوان حافظ . به اهتمام محمد قزوینی و دکتر قاسم غنی . تهران ۱۳۲۰ خورشیدی

۷- دورانث ، ویل .

(۱) تاریخ تمدن . اوج مسیحیت . ترجمه ابوالقاسم طاهری . اقبال تهران ۱۳۴۳ .

(۲) تاریخ تمدن - ج ۱۴ میراث قرون وسطی . ترجمه ابوالقاسم طاهری اقبال . تهران ، ۱۳۴۳ خورشیدی .

۸- روزگار نو (مجله)

ج اول شماره ۳ لندن ۱۹۴۱ . ج ۳ . شماره ۲ . لندن . سال ۱۹۴۴ .
همچنین ج ۴ شماره ۳ سال ۱۹۴۵ .

۹- طاهری ، ابوالقاسم .

۱- جغرافیای تاریخی گیلان ، مازندران و آذربایجان . شورای مرکزی جشن شاهنشاهی . تهران . ۱۳۴۷ .

۲- جغرافیای تاریخی خراسان . شورای مرکزی جشن شاهنشاهی - تهران ۱۳۴۸ .

۳- تاریخ اجتماعی و سیاسی ایران از مرگ تیمور تا مرگ شاه عباس .
بنگاه انتشارات جیبی ۱۳۴۹ .

۱۰- غفاری ، قاضی احمد .

تاریخ جهان آرای غفاری .

نسخه دست نبشته موزه بریتانیا به شماره ۱۴۱ OR و ایضاً شماره ۷۶۴۹۹۹

· Add

۱۱- فردوسی ، حکیم ابوالقاسم طوسی .

خلاصه شاهنامه فردوسی . به انتخاب محمدعلی فروغی . تهران ۱۳۱۳

خورشیدی

۱۲- فلسفی ، نصراله .

تاریخ زندگی شاه عباس (جلد دوم) تهران ۱۳۳۴ .

۱۳- گیبون ، ادوارد .

کتاب تاریخ انحطاط و سقوط امپراتوری روم .
ترجمه ابوالقاسم طاهری . شرکت سهامی کتابهای جیبی . تهران ۱۳۴۷

۱۴- موزه بریتانیا .

شاهنامه دست نبشته به سال ۸۹۱ ه . ق . به شماره ۱۸۱۸۸ Add همچنین
خمس نظامی دست نبشته به شماره ۲۲۶۵ OR

۱۵- محجوب ، محمدجعفر .

درباره کلیده و دمنه . انتشارات خوارزمی ، تهران ، ۱۳۳۶ خورشیدی .

۱۶- مولوی ، جلال الدین محمد .

کتاب مثنوی . دفتر اول ، جلد اول ، مقدمه و متن به تصحیح و تحشیه
رینولد نیکلسون . لندن ۱۹۵۶ .

۱۷- میرزا صالح ، کازرونی (مشهور به شیرازی) .

سفرنامه . نسخه دست نبشته موزه بریتانیا به شماره ۲۴۰۳۴ Add

۱۸- نظامی ، ابو محمد الیاس ، پسر یوسف .

خمس . به خط محمد حلوائی و ناصر کاتب ، نسخه دست نبشته موزه
بریتانیا به شماره ۲۷۲۶۱ Add و همچنین نسخه دست نبشته و بی نظیری به
شماره ۶۸۱۰ OR با مینیاتورهای کمال الدین بهزاد . همچنین نسخه دست-
نبشته و زیبای طهماسبی به شماره ۲۲۶۵ OR .

۱۹- هدایت ، صادق .

ترانه های خیام .

با مقدمه صادق هدایت . تهران ۱۳۱۳ .

۲۰- هدایت ، مخبر السلطنه .

خاطرات و خطرات مخبر السلطنه

چاپ دوم ۱۳۴۴ خورشیدی

- 1 – **Arberry, A. J.**
 1 – British Orientalists. London, 1943.
 2 – Fifty poems of Hafiz Cambridge 1947 & 1970 .
 3 – The Rubaiyat of Jalal - Al - Din - Rumi. Selected & translated . Lon. 1949.
- 2 – **Archer, T.A. (& Kingsford . C.L.)**
 The Crusades N.Y. 1895
- 3 – **Arnold, Thomas**
 1 – Survivals of Sasanian & Manichaeian Art in PERSIAN PAINTING - OXFORD 1924.
 2 - Painting in Islam. Oxf. 1928.
 3 – A legacy of Islam. Oxf . 1931.
- 4 – **Avery, P . & Heath - Stubbs, J .**
 Hafiz of Shiraz Translation of 30 poems. London 1952.
- 5 - **Beaverbrook (Lord)**
 The Decline & Fall of Lloyd George. London, 1963.
- 6 – **Bell, Gertrude Lowthian**
 1 - Poems from the Divan of Hafiz New Edition . London 1928
 2 - Safarnameh , Persian Pictures . London 1891 .
- 7 – **Bicknell, Hermann**
 Hafiz of Shiraz. Translation of 189 odes . London 1875.

- ۴۱ - همیس ، ه ، ر .
 تاریخ مردم شناسی .
 ترجمه ابوالقاسم طاهری . ۱۳۴۰ خورشیدی .
- ۴۲ - یغما ، مجله .
 شماره مسلسل ۲۱۴ اردیبهشت ۱۳۴۵ و شماره مسلسل ۲۱۵ خرداد ۱۳۴۵ تهران .

- 15 - **Burton , Sir Richard**
 1 - Personal Narrative of A Pilgrimage to Almadinah & Meccah . Tales from London . 1898
 2 - The Gulistan of Sadi. With illustration by J. Kettelwell London 1928
- 16 - **Cambridge**
 History of Iran . Vols . 1 & 5 . Cambridge 1968 .
- 17 - **Churchill, W.S.**
 The World Crisis 1911 - 1914, London 1923 .
- 18 - **Clarke, Col. Wilberforce.**
 The Divan of Hafiz A translation in Prose . London 1891 .
- 19 - **Cowell , E.B.**
 Persian Literature (Oxford Essays) London 1855 .
- 20 - **Cross, Colin**
 Curzon , the Great Sahib An Article- The History Makers . London 1969 .
- 21- **Curzon, G.N**
 Speeches of Lord Curzon 4 Vols . 1898 - 1905
- 22 - **Davenport , Richard Alfred.**
 Sketch of the Life of George Sale From koran Edition 1825 .
- 23 - **De Wulf.M.**
 History of Medieval Philosophy. 2 Vols . London . 1925 .
- 24 - **Disraeli,B.**
 Miscellany of Literature. London. 1853.

- 8 - **Binyon , Laurence**
 The Poems of Nizami . London 1928 .
- 9 - **Bridges, Elizabeth (Daryush)**
 Sonnets from Hafiz and other verses. O. U. P. London 1921 .
- 10 - **The British Academy**
 Proceedings - London 1943 .
- 11 - **The British Council**
 British Contributions to Persian Studies . Teh . 1970 .
- 12 - **Browne , E.G.**
 1 - A Persian Anthology Introduction by J. B. Atkins .
 2 - A Year Amongst Persians Cambridge, 1927 .
 3 - The Press & Poetry of Modern Persia. Cambridge, 1914
 4- A Traveller' s Narrative Written to Illustrate the episode of The Bab . Cam. 1891 .
 5 - The New History of the Bab. Cam. 1893 .
 6 - A Literary History of Persia . 4 vols. Cambridge 1930 .
 7 - Arabian Medicine. London. 1921 .
- 13 - **B.S.O.A.S.**
 1 - J . Charpentier The date of Zoroaster London 1923 - 25 .
 2 - II Vol. 141 .
- 14 - **Burgoyne, Elizabeth**
 Gertrude Bell from her personal papers. 2 vols. Lon . 1961 .

- 34 - **Heron - Allen, Ed.**
Edward Fitzgerald & Rubayat. London 1899.
- 35 - **Jackson , A.V. & Yohannam,A.**
Catalogue of the collection of Persian Manuscripts. Metropolitan Museum of Art. New York. 1914.
- 36 - **J.R.A.S.**
London Issue. 1888.
- 37 - **Kaye, Sir J. William**
1 - History of the war in Afghanistan.
3 vols . London 1878.
2 - Life & correspondence of Sir J . Malcolm.
2 vols. London 1856.
- 38 - **Laing. S.**
A Modern Zoroastrian . London 1890.
- 39 - **Layard.A.H.**
Nineveh & its Remains , discoveries in the ruins of Nineveh & Babylon. London 1853.
- 40 - **Leaf.W.**
Hafiz of Shiraz.
Twenty Eight lyrics . Translated into English .
London 1898 .
- 41 - **Le Gallienne.R.**
Odes from the Divan of Hafiz. London 1905.
- 42 - **Le Strange .G.**
Palestine under Moslems. Boston 1890.
- 43 - **Levy, Ruben.**
Odes from the Divan of Hafiz. London 1905 .

- 25 - **Durand, Mortimer, H.**
Nadir Shah. London 1908.
- 26 - **ENGLISH NATIONAL BIOGRAPHY.**
Oxford 1922 - 30.
- 27 - **Farzad, Masoud.**
1 - To translate Hafiz Tehran 1934
2 - The Man who thought. London 1943.
3 - Hafiz & His poems. London 1953.
- 28 - **Fitzgerald, E.D.**
1 - Letters & Literary Remains of Edward Fitzgerald.
2 vols . London 1902.
2 - Rubaiyat of Omar Khayyam. 1859.
3 - Saleman & Absal by Jami London 1856.
- 29 - **Fraser, J.**
The History of Nadir Shah. formerly called Thomas Kuli Khan. London 1732.
- 30 - **Geographical Journal.**
London Issue for 1911 .
- 31 - **Granmer - Byng - L.**
The Rubaiyat of Hafiz . English translation -
London 1910.
- 32 - **Gutschmid, A.**
Geschichte Irans und Seiner Nachbar lauder .
Tubingen. 1888.
- 33 - **Herodotus.**
History . English version by G . Rawlinson .
Assisted by Sir H. Rawlinson & J. G . Wilkinson.
4 vols . 1858 - 60.

- 2 - Studies in Islamic Mysticism. Cambridge 1921
 3 - The idea of Personality in Sufism Cambridge 1923.
 4 - Translations of Eastern Poetry & Prose Cambridge. 1922
 5 - Selected Poems from the Divani Shamoitabr edited & translated . London . 1898 .
- 53 - **Nicola, J.B.**
 Omar Khayyam. Rubayat . Paris . 1867.
- 54 - **Ort, L.J.R.**
 Mani , A Religo - Historical description of his personality. Leiden 1967
- 55 - **Ouseley.W.**
 1 - Historical Letters . B . M . Manuscripts . Add 33108.
 2 - Travels of Sir.W . Ouseley .
 3 vols. London 1819 .
- 56 - **Palmer, E.H.**
 The Song of the Reed & other pieces. London 1877.
- 57 - **Payne,J.**
 Poems of Shamseddin Hafiz of Shiraz . 3 vols . London 1901.
- 58 - **Pope, A.U.**
 Survey of Persian Art. Oxford . 1938:
- 59 - **Potter. Ambrose, George**
 A bibliography of the rubaiyat of omar Khayyam
- 60 - **Richardson,J.**
 A specimen of Persian Poetry or Odes to Hafiz . London. 1774.

- 44 - **Lockhart, L**
 1 - The fall of the Safavi dynasty & the Afghan occupation of Persia . Cambridge 1958.
 2 - Lockhart & Costa. Persia. London 1957.
- 45 - **Lord Teignmouth.**
 The works of Sir William Jones & the life of the Author. 3 vols . London 1807.
- 46 - **Magnus, Philip**
 Kitchener : Portrait of an Imperialist . London 1958.
- 47 - **Malcolm, Sir John**
 1 - History of Persia.
 2 vols . London 1815.
 2 - Sketches in Persia.
 2 Vols . London 1827.
- 48 - **Marlow,J.**
 Late Victorian. London 1967.
- 49 - **Marteau, George et Vever, Henri.**
 Preface et commentaire. Miniature persanes expo - sees au Musee des Arts Decoratifs. Juin-Oct. 1912.
- 50 - **Mosely, George.**
 George Curzon. London 1960.
- 51 - **Moulton, J.H.**
 1 - Early Zoroastrianism - London , 1913.
 2 - The treasure of the Magi.
 A study of Modern Zoroastrianism.
- 52 - **Nicholson, R.A.**
 1 - The literary History of the Arabs London . 1907 .

- 70 - **Sarton, G.**
Introduction to the History of Science,
3 vols. Baltimore. 1930.
- 71 - **Stark, Freya**
Rome on the Euphrates. London. 1966
- 72 - **Sykes (Sir Percy)**
Ten thousand miles in Persia , or eight years in
Iran . 1902.
History of Persia. 2 vols. London, Editions: 1915
1930 & 1932, 1921 .
- 73 - **West E.W.**
Essays on the Sacred Language , Writings &
religion of the Parsis . London 1884.
- 74 - **Wilson, Arnold**
A bibliography of Persia. Oxford, 1930.
- 75 - **Zaehner, Robert Charles**
Zurvan, A Zoroastrian dilemma. London, 1955

- 61 - **Riviere, Henri.**
La Ceramique dans l'art Musuliman. Paris . 1915
- 92 - **Ronaldshay (Earl of)**
The Life of Curzon 3 vols. London. 1960.
- 63 - **Ross. Sir Denison**
1 - Early days of Shah Ismail London 1896.
2- Introduction to Gertrude Bell's translation of
Hafiz. Lon 1928.
- 64 - **Runciman, S.**
A history of Crusades. 3 vols. Lon. 1951 - 4.
- 65 - **Stein, M. Aurel**
1 - Innermost Asia London 1928 .
2 - Old Routes of Western Iran London. 1940.
3 - Archaeological Reconnaissances in Southern
Persia . G. J. Vol LXXXIII No . 2 . Feb . 1934 .
4 - An Archaeological tour in the Ancient Persis
G.J. Vol LXXXVI No.6 Dec. 1935
- 66 - **Storey. Charles. A.**
Persian Literature . A Bio - Bibliographical
survey . London 1927 - 39.
- 67 - **Stronach. D .**
Journal of Near Eastern Studies vols.25/26. Chicago
1966-67
- 68 - **Sale. G.**
The Translation of koran. Fréderick Warne & Co .
London . 1734.
- 69 - **Sarre, F . & Mittwoch, Eugene.**
Zeichnungen von Riza Abbasi Bearbeiled. Munchen
1914.

نام نامه

آ

آبردين (شهر) ۲۳۹ ، ۴۰۸
آتشكده نوشی جان (نك به تپه)
آجودان باشی ، حسين خان ۲۳۲ ، ۲۳۶ ، ۳۱۱
آدامس ، مايكل ، ۴۲۶
آذربايجان ۷۲ ، ۹۳ ، ۱۲۹ ، ۱۳۴ ، ۳۱۱ ، ۴۵۱ ، ۴۶۸ ، ۴۸۶ ، ۴۸۷
آذرخشی ، رعدی ، ۴۴۳
آذری ، عباسقلی ، ۳۱۲
آارات (كوه) ، ۲۵۶
آرباكس (فريدون) ، ۸۲
آربری ، پروفيسور آرتورجان ، ۱۳ ، ۱۴ ، ۵۹ ، ۱۱۴ ، ۲۴۲ ، ۲۵۳ ،
۲۷۷ ، ۲۷۸ ، ۲۸۳ ، ۳۰۸ ، ۳۳۹ ، ۳۴۳ ، ۳۴۴ ، ۳۴۸ ، ۳۹۲ ،
۴۰۱ ، ۴۰۷ ، ۴۱۴ ، ۴۱۵ ، ۴۴۳
آربل ، ۱۸۵
آرچر ، دلبليو ، جی ، ۲۷۷
آرسی (نك به ختنی)
آرفا (ارفرا) آرفازاد ، ۸۴
آركلوس (آرخلوس ، اسقف) ۳۸۱
آرمسترانگك (نك به دانشكده)
آرميتاژ (موزه) ۲۰۷ ، ۴۶۵
آرمينيوس وامبری (نك به وامبری)
آرن ، آنتی ، ۴۲۴
آرنولد ، توماس (مترجم قران به آلمانی) ۲۸ ، ۳۸۲ ، ۴۰۷
آرنولد ، سرادوين ، ۲۷۳

نام نامه	۵۱۷
آمریکا ، ۱۲۰ ، ۱۴۵ ، ۱۶۳ ، ۱۶۶ ، ۱۸۲ ، ۲۱۴ ، ۲۱۵ ، ۲۱۹ ، ۲۶۵	۲۸۳ ، ۳۱۲ ، ۳۶۰ ، ۳۶۲ ، ۳۷۵ ، ۳۸۰ ، ۴۰۶ ، ۴۲۷ ، ۴۳۱
آمودریا ، ۸۳	۴۴۷ ، ۴۷۰ ، ۴۷۶ ، ۴۷۷ ، ۴۷۸ ، ۴۸۳ ، ۴۸۶
آناتولی (یعقوب) ۶	
آنالکرتئون ، ۴۰	
آناماریا ، ۵۳ ، ۵۷	
آناندیل ، ن ، ۴۳۶	
آتونیوود (ن ک بهوود)	
آندره دورایر (ن ک بهدورایر)	
آنکلیسیستها ، ۱۴	
ابراهیم جان معطر (ن ک به بواناتی)	
ابراهیم خان (حاجی) ۷۶ ، ۹۱ ، ۹۳	
ابن اسفندیار (محمد بن حسن) ، ۴۷۴ ، ۴۸۶	
ابن الفارض ، ۲۴۹	
ابن الندیم ، محمد پسر اسحق ، ۳۵۲ ، ۳۶۵ ، ۳۶۶ ، ۳۷۶ ، ۳۸۱	
ابن بطوطه ، ۱۷۷ ، ۲۲۷	
ابن حوقل ، ۶۴	
ابن رشد ، ۸۰۶	
ابن سینا (ن ک به ابوعلی سینا)	
ابن گویرول ، ۵	
ابن میمون ، ۶	
ابوالحسن خان ، میرزا ، ۶۴ ، ۱۲۲	
ابوالغازی (ن ک به بایقرا)	
ابوالقاسم پسر ابراهیم (خطاط) ، ۴۶۰	
ابوریحان بیرونی (ن ک به بیرونی)	
ابوزید ، پسر سهل بلخی ، ۷۰	
ابوسعید ابی الخیر ، ۲۴۸	
ابوسعید تیموری ، ۲۱۴	
ابوعلی سینا ، بوعلی ، ۴ ، ۵ ، ۶ ، ۸ ، ۳۹۸	

نام نامه	۵۱۶
آرنولد ، توماس واکر ، ۲۸ ، ۱۹۶ ، ۱۹۵ ، ۱۹۶ ، ۱۹۷ ، ۱۹۸ ، ۱۹۹	۲۰۰ ، ۲۰۱ ، ۲۰۲ ، ۲۰۳ ، ۲۰۴ ، ۲۰۵ ، ۲۰۶ ، ۲۰۷ ، ۲۰۸
	۲۰۹ ، ۲۱۰ ، ۲۱۱ ، ۲۱۲ ، ۲۱۳ ، ۲۱۴ ، ۲۱۵ ، ۲۱۶ ، ۲۱۷ ، ۲۱۸
	۲۱۹ ، ۲۲۰ ، ۴۴۴ ، ۴۴۷ ، ۴۸۴
آرنولد ماتیو (شاعر) ۳۸۹ ، ۳۸۷	
آستیاگس ، ۸۵ ، ۸۶	
آسیا (قاره) ۹ ، ۱۱ ، ۳۹ ، ۴۲ ، ۵۲ ، ۵۴ ، ۱۷۷ ، ۱۸۴ ، ۱۸۵ ، ۱۸۷	
	۲۰۶ ، ۲۲۵ ، ۳۰۴ ، ۴۸۲
آسیاب (در کرمان) ، ۴۸۰	
آسیای مرکزی (همچنین ن ک به آسیای میانه)	
آسیای میانه ، ۱۳۰ ، ۱۶۴ ، ۱۷۳ ، ۱۷۵ ، ۱۷۷ ، ۱۸۶ ، ۱۸۸ ، ۱۹۸	
	۲۰۶ ، ۲۲۹ ، ۲۳۱ ، ۲۹۰ ، ۳۰۴ ، ۳۰۵ ، ۳۶۲
آشور ، آشوریان ، ۸۲ ، ۸۶ ، ۱۲۵ ، ۲۲۹ ، ۲۹۸ ، ۴۷۸	
آق قویونلو (ن ک به یعقوب)	
آقارضا (ن ک به عباسی)	
آقارضا مصورکاشی (ن ک به عباسی)	
آقامیرک (ن ک به میرک)	
آکادمی شاهی انگلیس (ن ک به فرهنگستان بریتانیا)	
آگامنون (درام یونانی) ، ۹۹	
الاحمد ، جلال ، ۴۴۳	
آلبانی ، ۲۸۲	
آلبویه (دودمان ، سلسله) ، ۲۰۱ ، ۳۷۲	
آلترب (لرد) ۴۱ ، ۴۶	
آلمان ، آلمانی ، آلمانها ، ۲۸ ، ۳۷ ، ۱۰۷ ، ۱۳۳ ، ۱۷۳ ، ۱۹۵	
	۲۱۳ ، ۲۱۵ ، ۲۳۲ ، ۲۳۳ ، ۲۳۴ ، ۲۴۱ ، ۲۴۶ ، ۲۶۰ ، ۲۶۵
	۲۹۰ ، ۲۹۶ ، ۳۰۳ ، ۳۰۴ ، ۳۰۵ ، ۳۲۱ ، ۳۳۰ ، ۳۵۳ ، ۳۵۴
	۳۵۵ ، ۳۶۱ ، ۳۶۴ ، ۳۶۶ ، ۳۷۵ ، ۳۸۱ ، ۴۰۴ ، ۴۱۶
	۴۱۷ ، ۴۲۱ ، ۴۲۳ ، ۴۳۱ ، ۴۳۲ ، ۴۸۲
آلمظفر ، ۲۹۱ ، ۳۲۵ ، ۴۲۳ ، ۴۸۱	
آمدروز (محقق عرب شناس) ۲۳۱	

ابومحمد الیاس (ن ك به نظامی)

ابوزید (ن ك به بایزید)

ابی‌الخیر (ن ك به ابوسعید)

اتابكان فارس ، ۳۴۳

اتکینس ، ج بی ، ۱۵۰

اتکینسون ، جیمس ، ۳۸۹ ، ۳۹۰ ، ۳۹۱ ، ۳۹۲ ، ۳۹۴ ، ۴۳۹

ادریسی ، ۷۰ ، ۱۷۹

ادلارد (اهل‌بات یا آف‌بات) ، ۴ ، ۵ ، ۱۳

ادموندز ، سی ، ج ، ۱۵۸ ، ۲۴۱ ، ۲۵۳

ادنبورگ ، شهر ، ۲۹۴ ، ۳۰۳ ، ۳۱۷ ، ۳۸۹

ادوارداستینگ ، ۴۶۴

ادواردبراون (ن ك به براون)

ادواردز ، ۴۴۹

ادواردز ، هارت ، ۲۷۵

ادوارد هرون‌الن (ن ك به هرون‌الن)

ادوارد هفتم (شاه انگلیس) ، ۴۶۲

ارانی ، دکتر تقی ، ۲۷۷

ارتودکس (کلیسا) ، ۱۴

اردبیل ، ۴۶۴ ، ۴۸۵ ، ۴۸۶

اردشیر ، ۸۸

اردشیر پاپکان ، ۳۷۰

اردکان ، ۱۸۰

اردلان ، ۹۱

آردن ، ۱۸۴ ، ۱۸۵

اردو (زبان) ، ۲۹۱

ارس ، پروفیسور ، ژ ، ۴۲۶

ارسطو ، ۴ ، ۶

ارسکین (ویلیام) ، ۸۱

ارل‌گری (نخست‌وزیر انگلیس) ، ۴۵۸

ارمنی ، ۲۶۵

اروندرو (دجله) ، ۱۷۸ ، ۱۸۴ ، ۱۸۵ ، ۴۳۴

ازبک ، ۲۰۹ ، ۲۱۴ ، ۴۰۶

ازلی‌ها ، ۱۴۶

اسپانیا ، ۳ ، ۸۰۶ ، ۱۲۰۹ ، ۳۷ ، ۹۸ ، ۱۹۵ ، ۲۷۹ ، ۳۰۴

اسپدینگک ، ۹۷

اسپرنگر ، دکتر ، ۱۰۷

اسپرینگک‌لینگک ، هارتین ، ۳۷۵

اسپنسر ، لرد ، ۳۶ ، ۳۷ ، ۴۰ ، ۴۱

استار (روزنامه) ، ۳۳۳

استارک ، فریا ، ۱۹۲ ، ۴۲۸ ، ۴۲۹

استالارد ، پی ، ال ، ۳۴۳

استانبول ، ۱۳۸ ، ۲۱۶ ، ۲۵۶ ، ۲۹۲

استانلی (لرد) ، ۳۲۴

استانلی پول (ن ك به پول)

استاین‌گاس (دکتر) ، ۴۱۸

استپنی (کوی) ، ۲۸۷

استراپاد ، ۲۲۷

استرابون ، ۶۴ ، ۸۹

استرازابورگ ، ۲۳۹ ، ۲۸۸

استرانگک ، آرتور ، ۳۲۴ ، ۳۲۵

استروناخ ، دیوید ، ۳۷۱ ، ۴۲۶ ، ۴۷۲ ، ۴۷۳ ، ۴۷۶ ، ۴۷۷ ، ۴۷۸

۴۷۹ ، ۴۸۶ ، ۴۸۷

استوارت ، چارلز ، ۴۲۳ ، ۴۲۴ ، ۴۲۹

استودیویستا (ن ك به ویستا)

استوری ، پروفیسور چارلز ، ۲۴۱ ، ۲۵۳

استیف ، ای ، دلبلیو ، ۳۷۶

استیونس ، جان ، ۲۹۷

استیونس ، سرداجر ، ۴۳۲

اسداله‌اصفهانلی ، استادشمیرساز ، ۴۶۷

اسفندیار ، ۸۷

نام نامه	۵۲۱
اشکانی ، اشکانیان ، ۱۲۴ ، ۱۲۵ ، ۱۸۰ ، ۱۸۲ ، ۱۸۳ ، ۱۸۴ ، ۱۹۲ ، ۲۰۴ ، ۲۲۹ ، ۲۹۸ ، ۳۱۰ ، ۳۵۲ ، ۳۶۲ ، ۳۶۳ ، ۳۸۲ ، ۳۸۴ ، ۴۶۵ ، ۴۷۷ ، ۴۷۸ ، ۴۷۹	اشك بیستم (ن ك به گودرز)
اصفهان ، ۱۱ ، ۹۱ ، ۱۴۳ ، ۲۳۳ ، ۴۱۲ ، ۴۲۷ ، ۴۳۰ ، ۴۳۴ ، ۴۵۰ ، ۴۵۲ ، ۴۵۴ ، ۴۵۸ ، ۴۶۲ ، ۴۶۳ ، ۲۹۶ ، ۱۶۵ ، ۲۹۶	اطرایش ، ۱۶۵ ، ۲۹۶
اعرابی پاشا ، ۳۹۸ ، اعلیحضرت رضاشاه (ن ك به رضاشاه بزرگ) ، افراسیاب : ۸۳	
افغان ، افغانی ، ۷۶ ، ۲۸۲ ، ۳۱۲ ، افغانستان ، ۱۲۹ ، ۱۶۴ ، ۱۶۵ ، ۱۶۶ ، ۱۷۳ ، ۱۹۰ ، ۱۹۶ ، ۲۴۳ ، ۲۳۵ ، ۲۹۷ ، ۲۹۹ ، ۳۹۰	
اقبال ، عباس ، ۱۵۶ ، ۱۵۷ ، ۱۵۹ ، ۲۹۷ ، ۴۸۶ ، اقلید ، ۹۱ ، اقلیدس ، ۶ ، اقیانوس اطلس ، ۱۲ ، اکبر تجویدی ، ۴۸۳ ، اکبر سرفراز ، ۴۸۳ ، اکبر شاه ، ۲۱۴ ، ۲۱۶ ، اکره (شهر) ، ۳۷۳ ، اگسفورد ، ۷ ، ۱۲ ، ۱۵ ، ۳۱ ، ۳۶ ، ۳۶ ، ۴۳ ، ۵۷ ، ۸۱ ، ۹۰ ، ۱۰۱ ، ۱۰۶ ، ۱۰۷ ، ۱۰۸ ، ۱۲۲ ، ۱۳۲ ، ۱۶۲ ، ۱۶۳ ، ۱۷۰ ، ۱۷۳ ، ۱۹۸ ، ۱۹۹ ، ۲۰۰ ، ۲۰۹ ، ۲۷۸ ، ۲۷۹ ، ۳۱۶ ، ۳۱۷ ، ۳۱۸ ، ۳۴۸ ، ۳۵۱ ، ۳۶۷ ، ۳۷۰ ، ۴۰۱ ، ۴۰۷ ، ۴۳۲ ، ۴۴۹ ، ۴۵۷ ، ۴۶۷ ، ۴۶۸ ، ۴۶۹ ، ۴۷۰ ، ۴۷۸ ، ۴۸۶ ، ۴۸۷	
البارسلان (تیه) ، ۲۲۸ ، البتانی ، ۴ ، الزرقلی ، ۴ ، الخبیک (زیچ) ، ۳۱۶ ، ۳۱۷	

نام نامه	۵۲۰
اسکات ، سروالتر ، ۹۲ ، اسکاتلند ، ۵۴ ، ۷۴ ، ۹۲ ، ۱۶۶ ، ۲۳۹ ، ۳۰۲ ، ۳۱۷ ، ۴۰۷ ، ۴۱۸ ، ۴۳۴ ، ۴۵۲	
اسکرین ، ف ، ه ، ۲۹۰ ، اسکرین ، سرکلرمونت ، ۴۳۱ ، اسکندریک ترکمان ، ۸۱ ، ۲۱۲ ، اسکندر ، جلال الدین پسر عمر شیخ ، ۳۹۶ ، اسکندر مقدونی ، ۱۷۲ ، ۱۷۳ ، ۱۷۸ ، ۱۷۹ ، ۱۸۰ ، ۱۸۵ ، ۲۰۴ ، ۲۳۰ ، ۳۵۹ ، ۳۶۵ ، اسکندریه ، ۲۸۰ ، اسکوتوس (نك به یوحنا) ، اسلام ، اسلامی ، ۳ ، ۴ ، ۵ ، ۷ ، ۸ ، ۹ ، ۱۶ ، ۲۹ ، ۵۲ ، ۱۵۵ ، ۱۸۰ ، ۱۹۵ ، ۱۹۶ ، ۱۹۹ ، ۲۰۰ ، ۲۰۲ ، ۲۰۳ ، ۲۰۵ ، ۲۰۷ ، ۲۰۹ ، ۲۱۱ ، ۲۱۲ ، ۲۱۴ ، ۲۱۹ ، ۲۲۰ ، ۲۲۹ ، ۲۳۰ ، ۲۴۱ ، ۲۴۴ ، ۲۴۶ ، ۲۴۷ ، ۲۴۸ ، ۲۴۹ ، ۲۵۱ ، ۲۶۱ ، ۲۷۹ ، ۲۹۳ ، ۳۰۴ ، ۳۰۸ ، ۳۱۷ ، ۳۴۷ ، ۳۵۱ ، ۳۵۲ ، ۳۵۹ ، ۳۶۰ ، ۳۶۱ ، ۳۶۴ ، ۳۶۵ ، ۳۷۱ ، ۳۷۲ ، ۳۷۶ ، ۳۷۹ ، ۴۰۰ ، ۴۲۳ ، ۴۴۵ ، ۴۴۷ ، ۴۷۴ ، ۴۷۵ ، ۴۸۱ ، اسلامی ، محمد علی ندوشن ، ۴۱۶ ، ۴۴۳ ، اسلون ، سرهانس ، ۲۶ ، اسماعیلیان ، اسمعلیه ، ۴۲۹ ، اسمعیل (شاه اسمعیل اول) ، ۶۸ ، ۲۹۰ ، ۴۶۴ ، ۴۶۷ ، اسمیت ، ای ، ۴۳۰ ، اسمیت ، رابرت مرداک ، ۴۴۴ ، ۴۴۵ ، اسمیت ، رابرتسون ، ۴۰۲ ، ۴۰۸ ، اسمیت ، سی ، ۳۸۲ ، اشتاین ، آرنولد (بنیاد) ، ۱۹۶ ، اشپولر ، برتولد ، ۳۰۳ ، ۳۰۴ ، ۳۰۵ ، اشپیکل ، ف ، ۳۵۴ ، ۳۵۵ ، ۳۵۶ ، ۳۵۹ ، ۳۶۵ ، اشتراکیون روسیه ، ۲۵۸	

الکندی ، ۸

الکساندرراس ، ۲۸

الموت (قلعه) ، ۴۲۹

الن ، جان ، ۹۶

الیات (دختر شاه لیدی) ، ۸۵

الیاس ، ن (ن ک به حیدر گورکانی)

الیزابت اول (ملکه) ، ۱۲ ، ۱۷

امراء القیس (شاعر عرب) ۵۲

امویان ، ۲۴۶ ، ۳۰۴

امیر اعظم ، ۲۲۷

امیر حسین خان (ن ک به شجاع الدوله)

امیر خسرو دهلوی (شاعر) ، ۲۱۸ ، ۳۹۷

امیر عبدالرحمن (افغان) ، ۱۶۶ ، ۱۹۶

امیر علی شیر (ن ک به نوائی)

امیر شیر علی ، بارکزائی ، ۲۲۷

امیر معزی ، ۲۴۲

امیری ، دکتر منوچهر ، ۴۰۶ ، ۴۲۰

انجمن آثار ملی ۳۸۶

انجمن ادبی آگسورد ، ۱۶۳

انجمن ادبی ویون ، ۳۳۰ ، ۳۳۱ ، ۳۴۲

انجمن اشاعه دین مسیح ، ۲۵ ، ۲۶ ، ۳۰

انجمن اوقاف کیب ۱۵۰

انجمن ایران در لندن ، ۴۱۳ ، ۴۱۴ ، ۴۴۳

انجمن باستان‌شناسی دانشگاه لندن ، ۴۷۶

انجمن تحقیقات آسیائی بنگاله (انجمن آسیائی بنگاله) ۱۷ ، ۵۳ ، ۵۴ ، ۵۵

۴۴۱ ، ۴۳۶ ، ۱۱۴ ، ۱۰۷ ، ۷۱

انجمن تشویق دانش ، ۳۰

انجمن جغرافیائی بمبئی ، ۳۶۹ ، ۳۷۶

انجمن جغرافیائی ملی ، ۴۷۷

انجمن شاهی آسیائی لندن ، ۱۲۷ ، ۱۳۲ ، ۲۵۱ ، ۳۶۶ ، ۳۷۴ ، ۴۴۸

انجمن شاهی جغرافیائی لندن ، ۱۲۸ ، ۱۳۲ ، ۲۳۵ ، ۲۸۰ ، ۳۶۹ ، ۳۷۶

۴۳۲ ، ۴۲۳ ، ۴۳۴ ، ۴۳۶ ، ۴۵۲

انجمن شاهی کپنهاگ ، ۳۹

انجمن شرقی شیکاگو ، ۴۷۷

انجمن واژه‌شناسان بریتانیا ، ۳۶۶

انجیل ، ۲۵ ، ۲۶ ، ۳۰

اندروز ، ف ، ۱۸۹

انطاکیه ، ۲۵

انقلاب کبیر روسیه ، ۲۵۸

انک تیل دوپرون ، ۳۱۷ ، ۳۵۱ ، ۳۵۲ ، ۳۵۹

انگلستان ، ۴ ، ۵ ، ۱۱ ، ۱۲ ، ۱۳ ، ۱۷ ، ۱۸ ، ۱۹ ، ۲۴ ، ۲۵ ، ۳۰

۳۵ ، ۳۷ ، ۴۳ ، ۴۶ ، ۴۸ ، ۵۹ ، ۶۱ ، ۶۲ ، ۶۴ ، ۷۰ ، ۷۱ ، ۷۵

۷۷ ، ۷۹ ، ۸۱ ، ۹۰ ، ۹۱ ، ۱۰۴ ، ۱۰۸ ، ۱۰۹ ، ۱۱۵ ، ۱۳۰

۱۳۱ ، ۱۳۲ ، ۱۵۲ ، ۱۶۷ ، ۱۷۳ ، ۱۷۹ ، ۱۹۱ ، ۱۹۴ ، ۱۹۷

۲۱۷ ، ۲۳۲ ، ۲۷۱ ، ۲۷۲ ، ۲۷۷ ، ۲۷۸ ، ۲۷۹ ، ۲۸۰ ، ۲۸۱

۲۸۲ ، ۲۸۳ ، ۲۸۸ ، ۲۸۹ ، ۲۹۱ ، ۲۹۳ ، ۲۹۴ ، ۲۹۶ ، ۲۹۷

۳۰۲ ، ۳۰۳ ، ۳۱۵ ، ۳۱۸ ، ۳۲۴ ، ۳۳۲ ، ۳۳۵ ، ۳۳۹ ، ۳۵۲

۳۶۱ ، ۳۶۴ ، ۴۸۴

انگلیس ، انگلیسی ، انگلیسی‌ها ، ۴ ، ۵ ، ۱۱ ، ۱۲ ، ۱۳ ، ۱۴ ، ۱۵

۱۶ ، ۱۷ ، ۱۸ ، ۱۹ ، ۲۴ ، ۲۶ ، ۲۷ ، ۲۸ ، ۳۴ ، ۳۵ ، ۳۶ ، ۳۹

۴۰ ، ۴۱ ، ۴۲ ، ۴۴ ، ۴۸ ، ۴۹ ، ۵۰ ، ۵۴ ، ۵۵ ، ۵۹ ، ۶۰

۶۲ ، ۶۳ ، ۶۵ ، ۶۷ ، ۶۹ ، ۷۰ ، ۷۵ ، ۷۶ ، ۷۸ ، ۸۰ ، ۸۲ ، ۹۲

۹۵ ، ۹۶ ، ۹۸ ، ۹۹ ، ۱۰۴ ، ۱۰۵ ، ۱۰۸ ، ۱۰۹ ، ۱۱۰ ، ۱۱۲ ، ۱۱۳

۱۱۵ ، ۱۱۶ ، ۱۲۰ ، ۱۲۲ ، ۱۲۶ ، ۱۲۷ ، ۱۲۹ ، ۱۳۰ ، ۱۳۲

۱۳۶ ، ۱۳۷ ، ۱۳۹ ، ۱۴۳ ، ۱۵۱ ، ۱۵۲ ، ۱۵۳ ، ۱۵۸ ، ۱۶۴

۱۶۶ ، ۱۶۷ ، ۱۶۸ ، ۱۶۹ ، ۱۷۰ ، ۱۷۲ ، ۱۷۵ ، ۱۷۶ ، ۱۸۵

۱۹۲ ، ۱۹۵ ، ۱۹۶ ، ۲۱۲ ، ۲۳۱ ، ۲۳۲ ، ۲۳۴ ، ۲۵۰ ، ۲۵۱

۲۵۲ ، ۲۵۷ ، ۲۵۸ ، ۲۶۰ ، ۲۶۲ ، ۲۶۵ ، ۲۷۰ ، ۲۷۱ ، ۲۷۲

۲۷۳ ، ۲۷۴ ، ۲۷۵ ، ۲۷۶ ، ۲۷۷ ، ۲۷۸ ، ۲۷۹ ، ۲۸۳ ، ۲۸۴

اهل حق (فرقه) ۲۶۴
ایالات متحده (نك به امریکا)
ایالت سرحد شمال غربی، ۲۳۴
ایتالیا، ۳۷، ۱۵۲، ۱۶۲، ۱۹۵، ۱۹۷، ۲۰۵، ۲۶۵، ۲۸۱، ۳۱۵
۴۶۱
ایتالیائی‌ان، ۹، ۲۷، ۲۷، ۲۱۱، ۳۹، ۴۲۸، ۴۳۰، ۴۸۲
ایتون (مدرسه، دبیرستان، کالج) ۱۳۸، ۱۶۲
ایران، ایرانی، ایرانیان، ۴، ۷، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۳۹، ۴۰، ۴۷، ۴۸، ۵۳، ۵۵، ۵۶، ۵۸، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۵، ۹۶، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۵، ۱۰۸، ۱۰۸، ۱۱۸، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۶، ۱۳۸، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۵، ۱۴۶، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۸، ۱۶۱، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۱، ۱۸۳، ۱۸۴، ۱۸۶، ۱۹۲، ۱۹۴، ۱۹۶، ۱۹۷، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۱۱، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۱۴، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۱۸، ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۱، ۲۲۲، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۳۰، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۳۳، ۲۳۴، ۲۳۵، ۲۳۶، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۱، ۲۴۵، ۲۴۹، ۲۵۰، ۲۵۲، ۲۵۵، ۲۵۶، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۵۹، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۷۰، ۲۷۶، ۲۷۸، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۳، ۲۸۵، ۲۹۰، ۲۹۱، ۲۹۲، ۲۹۳، ۲۹۴، ۲۹۵، ۲۹۶، ۲۹۷، ۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۳، ۳۰۴، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۰۹، ۳۱۰، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۱۵، ۳۱۷، ۳۱۸، ۳۲۲، ۳۲۴، ۳۲۵، ۳۲۶، ۳۲۸، ۳۲۹، ۳۳۳، ۳۳۴، ۳۳۵، ۳۳۶، ۳۳۷، ۳۳۸، ۳۳۹، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۴۴، ۳۴۵، ۳۴۹، ۳۵۱، ۳۵۲، ۳۵۳، ۳۵۴، ۳۵۵، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۸، ۳۵۹، ۳۶۱، ۳۶۲، ۳۶۳، ۳۶۴، ۳۶۵، ۳۶۶، ۳۶۷، ۳۶۸، ۳۶۹، ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۲، ۳۷۳، ۳۷۶، ۳۸۰، ۳۸۶، ۳۸۷، ۳۸۸، ۳۹۰، ۳۹۲، ۳۹۳، ۳۹۴، ۳۹۵، ۳۹۶

۲۸۵، ۲۹۰، ۲۹۴، ۲۹۵، ۲۹۶، ۲۹۷، ۲۹۹، ۳۰۱، ۳۰۲، ۳۰۳، ۳۰۴، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۰۹، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۳، ۳۱۵، ۳۱۶، ۳۱۹، ۳۲۱، ۳۲۲، ۳۲۳، ۳۲۴، ۳۲۵، ۳۲۶، ۳۲۷، ۳۲۸، ۳۲۹، ۳۳۰، ۳۳۱، ۳۳۲، ۳۳۳، ۳۳۴، ۳۳۵، ۳۳۶، ۳۳۷، ۳۳۸، ۳۳۹، ۳۴۰، ۳۴۲، ۳۴۴، ۳۴۵، ۳۴۶، ۳۴۷، ۳۵۲، ۳۵۳، ۳۵۴، ۳۵۵، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۸، ۳۶۰، ۳۶۳، ۳۶۶، ۳۶۷، ۳۶۹، ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۲، ۳۷۵، ۳۷۸، ۳۷۹، ۳۸۰، ۳۸۳، ۳۸۶، ۳۸۷، ۳۸۸، ۳۸۹، ۳۹۰، ۳۹۱، ۳۹۴، ۳۹۵، ۳۹۶، ۳۹۷، ۳۹۸، ۳۹۹، ۴۰۱، ۴۰۳، ۴۰۶، ۴۰۷، ۴۱۰، ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۱۶، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۱۹، ۴۲۰، ۴۲۲، ۴۲۳، ۴۲۴، ۴۲۵، ۴۲۶، ۴۲۸، ۴۲۹، ۴۳۱، ۴۳۲، ۴۳۳، ۴۳۴، ۴۳۶، ۴۳۷، ۴۳۸، ۴۳۹، ۴۴۰، ۴۴۴، ۴۴۶، ۴۵۳، ۴۵۸، ۴۶۲، ۴۶۳، ۴۶۴، ۴۶۵، ۴۶۷، ۴۶۸، ۴۶۹، ۴۷۰، ۴۷۱، ۴۷۳، ۴۷۵، ۴۷۸، ۴۷۹، ۴۸۱، ۴۸۲، ۴۸۷، ۴۸۸
انوردی (شاعر)، ۲۴۲، ۳۲۲، ۳۹۷، ۴۰۰، ۴۰۷
اوانز، آرتور، ۳۶۳
اوبارد، رابرت، ۳۳۹
اوبین، پروفیسور، م، ۴۲۶
اوردت، ل، ج، آر، ۳۸۰، ۳۸۱، ۳۸۴
اورنگ زیب ۱۹۸
اورل‌اشتاين، مارک، ۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۸۷، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۸۳، ۱۸۴، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۸، ۱۸۹، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۹، ۲۰۲، ۲۰۶، ۲۱۸، ۲۳۰، ۳۷۰، ۴۶۰
اوردنوس، ۱۸۵، ۲۳۰
اوزلی، سرگور، ۶۴، ۷۹، ۲۹۴، ۳۹۲، ۴۰۶
اوزلی، سرویلیام، ۱۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۴، ۷۵، ۱۰۷، ۱۲۲، ۱۲۳، ۳۹۲
۴۳۳، ۴۳۸، ۴۳۹
اوگوستین قدیس، ۲۰۲
اھریمن، ۳۵۶، ۳۶۰

نذر

۳۹۹، ۳۹۸، ۳۹۷، ۴۰۰، ۴۰۱، ۴۰۲، ۴۰۴، ۴۰۶، ۴۰۷،
 ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۱۶، ۴۱۷، ۴۱۹، ۴۲۰، ۴۲۱، ۴۲۳،
 ۴۲۴، ۴۲۵، ۴۲۶، ۴۲۷، ۴۲۸، ۴۲۹، ۴۳۰، ۴۳۱، ۴۳۲،
 ۴۳۳، ۴۳۴، ۴۳۵، ۴۳۶، ۴۳۷، ۴۳۸، ۴۳۹، ۴۴۰، ۴۴۱،
 ۴۴۲، ۴۴۳، ۴۴۴، ۴۴۵، ۴۴۶، ۴۴۷، ۴۴۸، ۴۴۹، ۴۵۰،
 ۴۵۱، ۴۵۲، ۴۵۳، ۴۵۴، ۴۵۵، ۴۵۶، ۴۵۷، ۴۵۸، ۴۵۹، ۴۶۰، ۴۶۱،
 ۴۶۲، ۴۶۳، ۴۶۴، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۶۸، ۴۶۹، ۴۷۰، ۴۷۱،
 ۴۷۲، ۴۷۳، ۴۷۴، ۴۷۵، ۴۷۶، ۴۷۸، ۴۷۹، ۴۸۰، ۴۸۱، ۴۸۲، ۴۸۳،
 ۴۸۴، ۴۸۵، ۴۸۶، ۴۸۷، ۴۸۸

ایرج میرزا (جلال الملك)، ۴۴۳

ایرلند جنوبی، ۷۱، ۲۱۸، ۴۵۷

ایستویک، ادوارد، ۲۰، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۵، ۴۳۹

ایسخیلوس (درام نویس یونانی)، ۹۹

ایسلند، ۲۸۳

ایغوری (زبان)، ۱۸۷، ۳۶۴، ۳۷۰

ایلخانان، ۴۸۲، ۴۸۶

ایلیادومر، ۴۸

اینوسان یازدهم (پاپ)، ۲۷

ایوری، پیتر، ۳۰۳، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۴۴، ۳۴۵

ب

باباطاهر عریان (همدانی)، ۳۹۹، ۴۰۱

باباکوهی، ۲۴۲

بایرنسکی (ابریق)، ۴۶۵

بایر، ظهیرالدین محمد (گورکانی)، ۱۹۸، ۲۸۹، ۴۳۹

بابل (حدود بغداد کنونی)، ۱۳۱، ۲۰۲، ۲۲۹، ۲۹۸، ۳۶۹، ۳۷۵

بابی‌ها، بایان، ۱۱۸، ۱۴۱، ۱۴۴، ۱۴۵، ۱۴۶

باپسی (نک به پاوروی)

بادلیان (کتابخانه)، ۱۵، ۳۱، ۶۶، ۱۰۱، ۱۰۶، ۱۰۷، ۳۱۶، ۴۴۹

بارت، پروفیسور، د، ۴۵۰

بارتس، ۴۵۲

بارکزائی (ن. ک. به امیر علی شیر)

بارو، ۵۶

بازورث، پروفیسور سی، ٹی، ۳۰۹

باکتریا (باختر باستانی)، ۲۰۶

باندلو، ۳۳۰

بان سران (ن. ک. به بانصران)

بانصران (بانوسرای)، ۴۷۴، ۴۷۵، ۴۸۶

بایرام خان (دیوان اشعار)، ۲۸۹

بایرون، لرد، ۴۹، ۵۶، ۳۸۹

بایزید بسطامی (ابویزید)، ۲۲۷

بایقرا، سلطان حسین (ابوالغازی)، ۲۰۹، ۲۱۱، ۲۱۴

بایندر، لئونارد، ۳۱۳

بخارا، ۴۶۶

بختگان (دریاچه)، ۶۵

بختیاری (ایل)، ۴۵۲

بختیاری (کوه)، ۱۷۸

بختیاریها، ۴۳۴، ۴۴۱، ۴۵۲

بدفورد، بدفورد شیر (ایالت)، ۱۰۲

برادران اوزلی (ن. ک. به اوزلی)

براون، ادوارد گرانویل، ۵۳، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۱

۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۵، ۱۴۶، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۱،

۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۷۲،

۲۲۲، ۲۳۹، ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۴۲، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۲۶، ۳۴۷،

۳۹۷

براون، پروفیسور هلموت، ۳۰۵

برتون براون، ۴۶۸، ۴۶۹، ۴۷۰، ۴۸۶

برتون، سر ریچارد، ۱۰۵، ۲۷۷، ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۲،

۲۸۳، ۲۸۵

بردسیر، دره، ۴۸۰

برزیل، ۲۸۳

برک، ادموند، ۵۶

برلن، ۲۷۶، ۳۰۴، ۳۶۲
 برلینگتون هاوس، ۲۱۶، ۲۶۰، ۴۲۵، ۴۴۵
 برنتون، ئی، سی، ۴۱۰
 برنی، چارلز، ۴۷۹، ۴۸۶
 بروکسل، ۳۱۲
 بریتانیا، بریتانیائی، ۱۳، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۶، ۶۲، ۶۳، ۶۶
 ۶۷، ۷۱، ۷۲، ۸۱، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۵۲، ۱۶۱، ۱۶۸
 ۱۶۹، ۱۹۱، ۱۹۲، ۲۱۸، ۲۱۹، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۲۶، ۲۲۸
 ۲۳۲، ۲۳۳، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۵۶، ۲۶۰، ۲۷۰، ۲۷۱، ۲۷۲
 ۲۸۹، ۲۹۴، ۲۹۷، ۳۰۷، ۳۱۱، ۳۵۱، ۳۵۳، ۳۵۴، ۳۵۶
 ۳۵۸، ۳۹۱، ۳۹۶، ۴۱۱، ۴۱۳، ۴۱۵، ۴۱۶، ۴۲۲، ۴۳۱
 ۴۳۲، ۴۳۳، ۴۳۸، ۴۴۴، ۴۴۶، ۴۴۷، ۴۴۸، ۴۴۹، ۴۵۱
 ۴۵۲، ۴۵۳، ۴۵۴، ۴۵۶، ۴۵۸، ۴۶۸، ۴۷۰
 بریج پورت (شهر)، ۳۱۶
 بریجز، الیزابت، ۳۳۷، ۳۳۸، ۳۳۹
 بریکنز، کاپیتان جان، ۸۱
 بسطام، ۲۲۷
 بصری، حسن، ۲۴۶
 بکس تون، کاپیتان، ۴۳۶، ۴۳۷
 بکلی، فرانک، ۳۰۳، ۳۰۵
 بل، گرتروودلوتیان، ۲۹۰، ۳۲۳، ۳۲۴، ۳۲۵، ۳۲۶، ۳۲۷، ۳۲۸
 ۳۲۹، ۳۳۷، ۳۴۳، ۳۴۷
 بل، لیدی، ۳۲۵
 بلانت، ویلفرید، ۴۳۰
 بلاند، ۳۹۵
 بلشویک، انقلاب، ۲۵۸
 بلشویکی، ۱۶۸
 بلندفورد، و ۴۳۶ «بلانز (پورت)»
 بلوچستان، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۸، ۲۲۳، ۲۲۶
 بلوشه، ادگار، ۲۱۴، ۲۱۵، ۲۲۰

بلیک، ای، اچ، ۴۱۱
 بمبئی، ۵۵، ۹۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۷۴، ۲۲۵، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۷۶
 ۲۷۸، ۲۷۹، ۳۵۳، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۶۹، ۴۰۱
 بمپور، ۱۷۸، ۱۷۹
 بندرعباس، ۱۷۹، ۲۳۳
 بنگاله، ۱۸، ۱۱۰، ۲۷۱، ۳۸۹
 بنگاه انگلیسی مطالعات ایرانی، تهران، ۳۷۰، ۴۲۶
 بنیاد رسل، ۴۷۵
 بنیاد پرسووال دیوید، ۴۸۰
 بواناتی، میرزا محمد باقر، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۵۶
 بودا، آیین، ۱۸۶، ۱۸۷
 بودائی، بودائیان، ۲۰۶، ۳۶۶، ۳۶۷
 بنیامین تودلانی، ۸
 بور (محقق آلمانی)، ۳۸۱
 بوسه، ۳۸۲
 بوشهر، ۶۶، ۷۶، ۷۹، ۹۱، ۱۷۹، ۲۳۴، ۲۹۵
 بوعلی (ن ک به بوعلی سینا)
 بولارد، سرریدر، ۴۳۱
 بولونا، ۷
 بویس، مری، ۳۶۸
 بویل، جان، ۳۰۳، ۳۰۸، ۴۱۷، ۴۱۹
 بوون، جان، ۳۴۱
 بهاءالله (ن ک به میرزا حسین علی)
 بهائی، بهائیان، ۱۱۹، ۱۴۵، ۱۴۶
 بهار، محمد تقی ملک الشعرا، ۱۵۷، ۱۵۸، ۲۱۹، ۳۷۶
 بهاروش (محقق)، ۳۵۵
 بهاریر، ۴۵۲
 بهرام اول (ن ک به بهرام نخست)
 بهبهان، ۳۶۳
 بهرام گور، ۲۰۷، ۲۱۹

بهرام نخست ، شاه ساسانی : ۲۸۳ ، ۳۷۵
 بهزاد ، کمال الدین (نقاش) ، ۲۰۱ ، ۱۰۹ ، ۱۱۰ ، ۱۱۱ ، ۱۱۳ ، ۱۱۴ ،
 ۴۸۴ ، ۴۶۰ ، ۴۵۹ ، ۳۹۶ ، ۱۱۶ ، ۱۱۵

بهشهر ، ۴۷۴

بهمن میرزا ، قاجار ، ۲۱۴ ، ۲۱۵

بیات (محمد رضا خان) ، ۹۱ ، ۹۳

بیرونی (ابوریحان) ، ۳۶۵ ، ۳۶۶ ، ۳۷۶ ، ۴۳۴ ، ۴۶۰

بیزلی ، الیزابت ، ۴۵۰

بیستون (کوه) ، ۱۲۴ ، ۱۲۵ ، ۱۲۶ ، ۱۳۲ ، ۱۳۳ ، ۲۰۴

بیگ نل ، هرمان ، ۳۲۲ ، ۳۴۳

بیلی ، سرهارولد ، ۳۰۸ ، ۳۵۸ ، ۳۵۹ ، ۳۶۰ ، ۳۶۱ ، ۳۶۶ ، ۳۶۷

۴۵۱

بین النهرین ، ۲۳۲ ، ۴۶۵ ، ۴۸۲

بینک ، گران مر ، ۳۳۵

بینیون ، لارنس ، ۱۹۸ ، ۳۹۶ ، ۴۴۵ ، ۴۴۶ ، ۴۴۷ ، ۴۴۸

پ

پاپ اعظم ، ۱۱

پاپها ، ۹

پاتک همدانی (پدره انی) ، ۳۶۵

پاتر ، آمبروز جورج ، ۱۱۲ ، ۱۱۵ ، ۱۱۶

پاراگوئه ، ۲۸۳

پارتهای ، پارتی (ن که باشکافی)

پارس ، پارسی ، پارسیان هند ، ۲۲۹ ، ۲۹۸ ، ۳۵۲

پاریس ، ۷ ، ۲۸ ، ۶۱ ، ۶۲ ، ۶۶ ، ۱۱۴ ، ۱۱۸ ، ۱۳۴ ، ۲۰۰ ، ۲۱۹ ،

۲۲۴ ، ۲۵۸ ، ۲۵۹ ، ۲۶۰ ، ۲۶۴ ، ۲۸۸ ، ۳۰۲ ، ۴۲۸ ، ۴۶۵

۴۸۵

بازارگاد ، ۶۵ ، ۴۷۲ ، ۴۷۳

پاسارگاد (ونیز ن . که به بازارگاد)

پاکت ، ۱۰

پالمر ، ادوارد هنری ، ۳۲۲ ، ۳۴۳ ، ۳۹۱ ، ۳۹۲ ، ۳۹۷ ، ۴۰۰ ، ۴۱۹

پالزسیا ، ۶

پاوری (مشهور به باپسی) ، ۳۹۳

پایکولی ، ۳۷۰

پاینده ، ابوالقاسم ، ۴۵۳

پتان (تیره ، قوم) ، ۱۹۰

پتی دلاکروا (ن که به دلاکروا)

پراکریت (خط) ، ۱۷۶

پراگ ، ۴۱۷

پرتسموث ، ۲۸۳

پرتقال ، پرتغالیان ، ۱۲ ، ۳۷ ، ۱۹۵

پرسپولیس (ن که به تخت جمشید)

پرو (کوه) ، ۱۲۱ ، ۱۲۵ ، ۱۸۲

پروکوپیوس (مورخ رومی) ، ۳۷۳

پری ، جان ، ۳۰۲

پرینستون (کتابخانه) ، ۲۱۴ ، ۲۱۵

پطروگراد ، ۲۴۸

پکن ، ۱۱

پیکوت ، ج ، ۲۹۹

پلاتس ، ج ، تی ، ۲۷۴ ، ۲۷۵ ، ۲۷۶

پلمل پرس ، ۳۰۶

پلیموت ، ۱۹۴

پمبروک (کالج) ، ۱۴۱ ، ۱۵۹ ، ۲۸۴

پنجاب ، ۱۷۸ ، ۱۸۵

پوپ ، پروفیسور ، ۲۱۸ ، ۴۴۷ ، ۴۶۳ ، ۴۶۵

پورداد ، ۴۱۳

پوروس (شاه هند) ، ۱۸۵

پوش ، ه ، ۳۸۴

پول ، استانیلین ، ۳۰۰

پوکاک ، ادوارد ، ۱۵ ، ۳۹۷

پولوتسکی ، ه . ج ، ۳۸۲

پولی بیوس (مورخ) ، ۶۴
 پهلوی (دودمان) ، ۳۰۶ ، ۴۲۸ ، ۶۲۹
 پهلوی (زبان و منابع) ، ۲۱۷ ، ۲۶۲ ، ۳۶۳ ، ۳۶۴ ، ۳۷۴
 پیرزاده ، حاجی ، ۱۴۷
 پیزا ، ۸
 پیزلی ، جان ، ۷۴
 پیشکوه ، ۱۸۰
 پیکرینگ ، سی ، ج ، ۱۱۹
 پین ، جان ، ۱۱۲ ، ۳۲۰ ، ۳۳۱ ، ۳۲۲ ، ۳۳۷ ، ۳۴۳
 بین درویلسون ، ۴۵۰

ت

تاتیانا الکسیونا (مادام مینورسکی) ، ۲۵۷ ، ۲۶۳ ، ۲۶۷
 تاسیت (تاسی توس : مورخ) ، ۹۷ ، ۱۸۲ ، ۱۸۳
 تاکر ، ویلیام تورن هیل ، ۴۱۸
 تاکری (داستان پرداز) ، ۳۵ ، ۹۸
 تان بریج (شهر) ، ۳۶۷
 تانگانیکا ، ۲۸۳
 تاماس ، ادوارد ، ج ، ۳۵۶ ، ۳۵۹ ، ۳۶۳ ، ۳۷۰
 تامسون ، ۴۳۳ ، ۴۳۴ ، ۴۵۲
 تامسون استیت ، ۴۴۲
 تاشی (در نقاشی چین) ، ۲۰۴
 تایمس (روزنامه) ، ۱۳۴ ، ۱۶۴ ، ۲۵۲
 تایمس بغداد ، ۴۲۹
 تبت ، تبتی (زبان) ، ۱۸۸ ، ۲۸۹ ، ۲۹۱ ، ۲۹۳
 تبریز ، ۷۲ ، ۹۱ ، ۱۲۸ ، ۱۴۳ ، ۱۹۹ ، ۳۱۲ ، ۴۲۷ ، ۴۶۳ ، ۴۶۵
 ۴۸۷ ، ۴۷۱
 تپه باباجان تپه ۴۷۵ ، ۴۷۶ ، ۴۷۸
 تورنگک تپه ، ۴۷۰
 شاه تپه ، ۴۷۰
 قره تپه ، ۴۶۹ ، ۴۷۰

گوی تپه ۴۶۸ ، ۴۶۹
 نوشی جان تپه ۴۷۸ ، ۴۷۹
 هفتوان تپه ۴۷۹ ، ۴۸۰ ، ۴۸۷
 یاریم تپه ۴۷۰ ، ۴۷۱ ، ۴۷۳
 یانق تپه ۴۷۱ ، ۴۷۲
 تجویدی (ن ک به اکبر تجویدی)
 تخاری (زبان) ، ۱۸۷ ، ۳۷۰
 تخت جمشید ، ۶۵ ، ۳۶۳ ، ۴۴۱ ، ۴۶۷
 ترکستان ، ترکستان چین ، ۱۶۴ ، ۱۷۳ ، ۱۷۵ ، ۱۷۶ ، ۱۷۷ ، ۱۸۷ ،
 ۱۹۹ ، ۲۲۸ ، ۲۵۶ ، ۲۹۰ ، ۳۶۲ ، ۳۶۴ ، ۳۷۰ ، ۳۸۲
 ترکمنستان شوروی ، ۴۷۰
 ترکمن صحرا ، ۲۹۵
 ترکی ، ۱۶ ، ۱۹ ، ۲۶ ، ۳۱ ، ۱۳۷ ، ۱۳۸ ، ۱۴۶ ، ۱۴۹ ، ۲۶۵ ، ۲۸۹
 ۲۹۱ ، ۲۹۳ ، ۴۵۰
 ترنز ، پروفیسور ر . ل ، ۳۱۱
 ترویر ، آنتونی ، ۴۴۰
 تره بین توس ، ۳۸۱
 تریست ۲۸۳
 ترینیتی (کالج) ، ۹۸ ، ۲۳۹ ، ۴۰۲
 تفنگداران جنوب ایران ، ۲۳۴
 تقی زاده ، سیدحسن ، ۲۶۱ ، ۲۶۸ ، ۳۸۴
 تگری ، دکتر ، ۳۵
 تمس و هادسون (بنگاه انتشارات) ، ۴۲۵
 تل تخت ، ۴۷۲
 تل نخودی ، ۴۷۲
 تمیشه ، ۴۷۴ ، ۴۷۵ ، ۴۸۶
 تمیل (زبان) ، ۱۶
 تنسر ، توسر ، ۳۷۵
 تنگه الله اکبر ، ۱۴۳ ، ۱۴۴
 تنیسون ، الفرد ، ۵۶ ، ۹۸